

T.C
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

4-7 YAŞ BAŞLANGIÇ KEMAN EĞİTİMİNDE KULLANILAN METOTLARA YÖNELİK
KEMAN EĞİTİMCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Pelin ÖZKAN

ANKARA
Mayıs, 2012

T.C
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

4-7 YAŞ BAŞLANGIÇ KEMAN EĞİTİMİNDE KULLANILAN METOTLARA YÖNELİK
KEMAN EĞİTİMCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Pelin ÖZKAN

Danışman: Doç. Ferda GÜRGAN ÖZTÜRK

Ankara
Mayıs, 2012

Eğitim Bilimleri Enstitüsü M¼d¼rl¼ę¼' ne,
Pelin ÖZKAN' ın **“4-7 Yaş Başlangıç Keman Eğitiminde Kullanılan Metotlara Yönelik Keman Eğitimcilerinin Görüşleri”** başlıklı tezi 13/06/2012 tarihinde, j¼rimiz tarafından G¼zel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, M¼zik Öğretmenliği Bilim Dalı' nda YÜKSEK LİSANS Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

Üye (Başkan) Yrd. Doç Dr. Mehmet şEREN

.....

Üye: (Tez Danışmanı) Doç Ferda GÜRGAN ÖZYÜRK

.....

Üye: Yrd. Doç. Dr. Selçuk BİLGİN

.....

TEŞEKKÜR

Üniversiteye başladığım ilk yıllardan itibaren, beni çalışmalarım konusunda her zaman destekleyen ve yönlendiren değerli hocam, tez danışmanım Sayın Doç. Ferda ÖZTÜRK' e, ilgi ve desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen değerli hocalarım Sayın Yrd. Doç. Dr. Selçuk BİLGİN' e, Sayın Yrd. Doç. Dr. Mehmet EFE' ye, Sayın Yrd. Doç. Dr. Mehmet ŞEREN' e, Sayın Öğr. Gör. Beste ESEN' e, Sayın Öğr. Gör. Evren N. ARAT' a;

Anketlerin ulaştırılmasında yardımcı olan değerli arkadaşım Gökem KUMTEPE' ye, yüksek lisans çalışmalarım süresince, her zaman yanımda olan çok sevgili arkadaşlarıma ve canım aileme teşekkürlerimi sunarım.

Pelin ÖZKAN

ÖZET

4-7 YAŞ BAŞLANGIÇ KEMAN EĞİTİMİNDE KULLANILAN METOTLARA YÖNELİK KEMAN EĞİTİMCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ

ÖZKAN, Pelin

Yüksek Lisans, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Ferda GÜRGAN ÖZTÜRK

Mayıs, 2012

Bu araştırma, örgün ve yaygın eğitim kurumlarında çalışmakta olan keman eğitimcilerinin görüşleri doğrultusunda, 4-7 yaş başlangıç keman eğitimine yönelik metot seçimlerine etki eden faktörlerin neler olduğunu ve bu alandaki metotları ne ölçüde kullandıklarını belirlemeyi amaçlamıştır.

Araştırmada veriler, kaynak taraması yapılarak ve anket uygulanarak elde edilmiştir. Anket uygulaması için hazırlanan sorular, araştırmaya kaynaklık eden Suzuki Violin School Book Vol. I, Violin Fun Book for young students, Maia Bang Violin Method Part I, A Tune a Day for violin fun book I, The ABC' s of Violin for absolute beginner book I, I Can Read Music: a note reading book for violin students Vol. I, Picture Yourself Playing Violin, Stepping Stones ve The Fun Factory Violin Book metotları incelenerek ve uzman görüşleri alınarak hazırlanmıştır. Anket, Ankara ilinde bireysel çalgı (keman) eğitimi veren keman eğitimcilerine uygulanmıştır ve elde edilen veriler yüzde-frekans hesapları ile analiz edilmiştir.

Araştırma sonucunda, keman eğitimcilerinin büyük bir çoğunluğunun biçim ve içerik açısından açıklayıcı, yöntem açısından La ve Re telleriyle başlayan metotları tercih ederken, pizzicato tekniği ile başlayan metotları çok fazla tercih etmedikleri ortaya çıkmıştır. Büyük bir kısmının keman eğitiminde, başta piyano olmak üzere eşlik olgusuna önem vermekte oldukları ve parmakların tuşe üzerinde bütün tellerde aynı konumda seslendirildiği metotları kullanmakta oldukları

saptanmıştır. Keman eğitimcileri, metot seçiminde öğrencilerin algılama düzeylerinin dikkate alınması gerektiğini belirtmişlerdir. 4-7 yaş başlangıç keman eğitiminde, en çok Suzuki Violin School Book Vol. I, Violin Fun Book for young students, Maia Bang Violin Method Part I metotlarının kullanıldığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mzik, Mzik Eğitimi, Keman Eğitimi, Metot

ABSTRACT

THE VIEWS OF THE VIOLIN INSTRUCTORS TOWARDS THE METHODS USED FOR INTRODUCTORY VIOLIN EDUCATION BETWEEN AGES 4-7

ÖZKAN, Pelin

Post Graduate, Department of Music Teaching

Thesis Advisor: Assoc. Prof. Ferda GÜRGAN ÖZTÜRK

May, 2012

This study has been made in order to specify the factors that affect the choices of methods for introductory violin education between ages 4-7 and to what extent these methods are used in this area in line with the views of violin instructors who work for formal and widely spread training institutions.

The data in the research has been collected via literature review and conducting surveys. The questions that are prepared for the survey are based on the opinions received from the experts and with the analysis of the methods in the following sources which are: Suzuki Violin School Book Vol. I, Violin Fun Book for young students, Maia Bang Violin Method Part I, A Tune a Day for violin fun book I, The ABC' s of Violin for absolute beginner book I, I Can Read Music: a note reading book for violin students Vol. I, Picture Yourself Playing Violin, Stepping Stones and The Fun Factory Violin Book. The survey has been conducted to the violin instructors that do individual instrument (violin) training at Ankara province. The data that has been collected from the survey have been analyzed with the usage of percentage-frequency calculations.

According to the results of the survey, it has been found out that, majority of the violin instructors prefer explanatory methods for style and content, for practice they prefer methods that begin with La and Re strings, and that they do not prefer the methods that begin with the pizzicato technique much. In addition, it has been found out that, in violin education, they give importance to companionship concept with piano being in the first place and that they use the methods that are performed with fingers

being at the same position at touch at all strings. Violin instructors have stated that the perception level of the students should be taken into consideration when deciding for the method. Another conclusion was that, the methods that are used commonly for introductory violin education between ages 4-7 are Suzuki Violin School Book Vol. I, Violin Fun Book for young students, and Maia Bang Violin Method Part I.

Key Words: Music, Music Education, Violin Education, Violin Methods

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI.....	i
TEŞEKKÜR	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT.....	v
İÇİNDEKİLER	vii
TABLolar LİSTESİ	x

BÖLÜM 1

GİRİŞ	1
1.1 Problem.....	2
1.2 Problem Cümlesi.....	3
1.3 Alt Problemler.....	3
1.4 Araştırmanın Amacı.....	3
1.5 Araştırmanın Önemi	4
1.6 Sınırlılıklar	4
1.7 Varsayımlar.....	5
1.8 Tanımlar	5

BÖLÜM 2

KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	6
2.1 Eğitim ve Öğrenme	6
2.2. Müzik ve Müzik Eğitimi.....	7
2.3 Çalgı ve Çalgı Eğitimi	11
2.3.1 Keman.....	13
2.3.2 Keman Eğitimi.....	15
2.3.3 Türkiye’ de Keman Eğitimi	17
2.3.4 Türkiye’ de ve Dünyada Keman Eğitimi.....	18
2.4 Okul Öncesi Dönem ve Müzik Eğitimi	19
2.4.1 Müzik Eğitiminin Okulöncesi Dönemdeki Çocukların Gelişimi Üzerindeki Etkileri	23
2.5 Müzik Eğitiminde Metot.....	26
2.5.1 Keman Eğitiminde Metot	27

BÖLÜM 3

YÖNTEM	30
3.1 Araştırmanın Modeli.....	30
3.2 Araştırmanın Evren ve Örneklemi.....	30
3.3 Verilerin Toplanması	30
3.4 Verilerin Analizi	31

BÖLÜM 4

BULGULAR VE YORUMLAR	32
4.1 Kişisel Bilgiler	32
4.2 Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	34
4.3 İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	38
4.4 Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	40
4.5 Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	42
4.6 Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	44
4.7 Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	46

BÖLÜM 5

SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	49
5.1 SONUÇ.....	49
5.1.1 Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	49
5.1.2 İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	50
5.1.3 Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	50
5.1.4 Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	51
5.1.5 Beşinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	51
5.1.6 Altıncı Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	52
5.2 ÖNERİLER.....	52
5.2.1 Birinci Alt Probleme İlişkin Öneriler	52
5.2.2 İkinci Alt Probleme İlişkin Öneriler	53
5.2.3 Üçüncü Alt Probleme İlişkin Öneriler	53
5.2.4 Dördüncü Alt Probleme İlişkin Öneriler	54
5.2.5 Beşinci Alt Probleme İlişkin Öneriler	54
5.2.6 Altıncı Alt Probleme İlişkin Öneriler	55

KAYNAKÇA	56
EKLER	61

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 4.1.1 Keman eğitimcilerinin cinsiyete göre dağılımı	32
Tablo 4.1.2 Mezun oldukları okula göre keman eğitimcilerinin dağılımı	32
Tablo 4.1.3 Keman eğitimcilerinin mezuniyet derecelerini göre dağılımı	33
Tablo 4.1.4 Ankette görüş bildiren keman eğitimcilerinin unvan dağılımı.....	33
Tablo 4.1.5 Keman eğitimcilerinin deneyim sürelerine göre dağılımı	34
Tablo 4.2.1 Keman eğitimcilerinin metot seçiminde metotların biçim ve içeriğine ilişkin görüşlerinin tablosu.....	34
Tablo 4.3.1 Keman eğitimcilerinin farklı yöntemlerdeki metotlara ilişkin görüşlerini gösteren tablo	38
Tablo 4.4.1 Keman eğitimcilerinin metot seçimlerinde, parmakların tuşe üzerindeki konumlandırmalarındaki farklılıkların etkisini gösteren tablo	40
Tablo 4.5.1 Eşlikli alıştırma yer aldığı metotların, keman eğitimcilerinin metot seçimleri üzerindeki etkilerini gösteren tablo	42
Tablo 4.6.1 Keman eğitimcilerinin metot seçimine ilişkin görüşlerini gösteren tablo...	44
Tablo 4.7.1 Keman eğitimcilerinin kullandıkları keman metotlarını gösteren tablo.....	46
Tablo 4.7.2 Keman eğitimcilerinin tercih ettikleri metotların önem sırasını gösteren tablo.....	47

BÖLÜM 1

1. GİRİŞ

Okulöncesi dönem, çocuk gelişiminin en önemli evrelerindendir. Nash' e göre (1997), çocukluk döneminin geçtiği çevre ve yaşam koşullarının, beyin işlevselliğini olumlu veya olumsuz etkilediği, oyun oynamayan ve birbirleriyle etkileşimde bulunmayan çocuklarda, beyin gelişimin akranlarından %20-30 daha az olduğu kanıtlanmıştır (<http://www.akilkupucocukevi.com/site/?erken-cocukluk-egitiminin-onemi-ve-turkiyede-okul-oncesi-egitim-pdg.-sevil-yavuz-gumus,12>). Bilişsel, duyuşsal ve psiko-motor gelişimlerinin olumlu biçimde seyredebilmesi için bu dönemde çocukların iyi ve kaliteli bir eğitim almaları gerekmektedir. Müzik eğitimi, bu sürecin önemli bir parçasıdır ve öncelikle çocuklara müzik sevgisini kazandırılmalıdır.

Okulöncesi (4-7 yaş) dönemdeki çocukların müzik etkinliklerinde, çalgı çalma yoluyla, çocukların müzik bilgilerini arttırmak ve müzik yapabilmelerini sağlamak hedeflenmektedir.

Yaylı çalgılar ailesinin en küçük üyesi olan keman, Menuhin (1996) 'in görüşlerine göre;

- Oyuncak bir bebekten daha yakın ve canlı,
- Kollarına alıp taşıyabilir,
- Diğer enstrümanlara göre duylara daha yakın,
- Köprücük kemiğine yaslanarak, titreşimlerini kemiklerimize ve bedenimizdeki boş kısımlara taşıması (bu bazı çocukların kemanı bu kadar çekici bulmasının sebeplerinden biridir, çünkü onlar nefes alan ve titreşen şeylere doğuştan yakındırlar) gibi özellikleri nedeniyle çocuklar tarafından tercih edilen bir enstrümandır (Ergen, Bilen, 2010:24).

Çocuk gelişimine paralel olarak düşünüldüğünde, keman çalmak için gerekli temel beceriler ve teknikler, ne kadar erken öğrenilirse o kadar doğal ve rahat kavranmaktadır. Türkiye' de ve dünyada keman eğitimine başlama yaşında farklılıklar

vardır. Örneğin; Suzuki’ ye göre 3-4 yaşlarından başlamak üzere çocuklara keman eğitimi verilmelidir. Türkiye’ de ise Prof. Dr. Edip GÜNAY ve Prof. Dr. Ali UÇAN keman eğitimine başlama yaşının 7 olduğunu söylemektedirler. Bu yaş gruplarına hitap eden keman metotları Türkiye’ de yeterli sayıda bulunmamakta veya kullanılmamaktadır. Okulöncesi dönemdeki çocukların ilgisini çekecek görsel içerikli ve farklı yaklaşımlardaki metotlar, sayıca yurt dışında daha fazladır. Bu metotların tespit edilmesi ve kullanılma durumlarının saptanması açısından yapılmış herhangi bir araştırmaya da henüz rastlanılmamıştır.

Müzik eğitimini bir bütün olarak ele aldığımızda, çalgı eğitiminde, 4-7 yaş başlangıç keman eğitimine yönelik metotların kullanılma durumlarının belirlenmesi açısından, böyle bir araştırmaya ihtiyaç duyulmuştur.

1.1. Problem

Günümüzde, okulöncesi dönemde müzik eğitiminin önemi, gittikçe artmaktadır. Yapılan birçok araştırma, müzik eğitiminin çocukların genel başarılarına ve bilişsel, duyuşsal, psiko-motor gelişimlerine olumlu etkileri olduğunu ortaya koymaktadır. Öğrenme süreci daha karmaşık olan çalgıların öğretilmesinde çocukların bu gelişimlerine paralel olarak, algılama seviyelerine uygun metotların kullanılması yerinde olacaktır (Görsel içerikli, Bilgileri sınavı, Ezgisel... ve Kolaydan zora doğru giden etüt ve eserlerin yer aldığı keman metotları gibi). Böylelikle, çocukların algı sürecini hızlandırmak ve daha sağlam temeller üzerine oturtmak mümkündür. Fakat ülkemizde, okulöncesi dönemdeki çocukların keman eğitiminde kullanılan bu metotlar ya çok az kullanılmakta ya da hiç tanınmamaktadır.

Bu çalışmada, 4-7 Yaş Başlangıç Keman Eğitimin’ de Kullanılan Metotların Kullanılma Durumlarına İlişkin Keman Eğitimcilerinin görüşleri alınarak durum tespiti yapılmıştır.

1.2. Problem Cümlesi

Araştırmanın problem cümlesi “4-7 Yaş Başlangıç Keman Eğitimine Yönelik

Metotların Kullanılma Durumlarına İlişkin Keman Eğitimcilerinin Görüşleri nelerdir?” olarak belirlenmiştir.

1.3. Alt Problemler

Problemin araştırılması için 6 alt problem belirlenmiştir. 4-7 yaş başlangıç keman eğitimine yönelik keman metotlarının;

1. Biçim ve içeriği, metot seçimine ne ölçüde etki etmektedir?
2. Kullanılan farklı yöntem ve teknikler, metot seçimi üzerinde ne derece etkili olmaktadır?
3. Parmakların tuşe üstündeki konumlandırılmalarındaki farklılıklar, metot seçimi üzerinde ne derece etkili olmaktadır?
4. Eşlikli alıştırmaaların yer alması, o metot seçimi üzerinde ne derecede etkili olmaktadır?
5. Keman eğitimcilerinin metot seçimlerini etkileyen etmenler nelerdir?
6. Metotların keman eğitimcileri tarafından tercih sırasına göre kullanılma durumları nedir?

1.4. Araştırmanın Amacı

Günümüzde örgün ve yaygın eğitim kurumlarında keman eğitimi verilmektedir. Okulöncesi dönemdeki çocukların keman eğitimine yönelik çok sayıda metot olmasına rağmen çok azının kaynak kitap olarak kullanıldığını ve birçoğunun da bilinmediği görülmektedir.

Bu çalışma ile araştırılmak istenen; 4-7 yaş keman eğitimine yönelik metotların kullanılma durumlarına ilişkin keman eğitimcilerinin görüşleri doğrultusunda;

1. Keman eğitimi veren eğitimcilerin metot seçimlerini etkileyen etmenleri belirlemek,

2. Keman metotlarının ne ölçüde kullanıldıklarını ortaya koyarak, bu alandaki çalışmalara katkı sağlamaktır.

1.5. Araştırmanın Önemi

Çocuk gelişiminde müzik eğitiminin önemi bugün yadsınamaz bir gerçektir. Çalgı eğitimi, dolayısıyla keman eğitimi de bu eğitimin önemli bir kolu olarak bilinmektedir. Erken yaş keman eğitiminde hedeflenen becerilere ulaşabilmek için öğreticinin yaklaşımı kadar iyi bir metot seçimine de ihtiyaç duyulmaktadır.

Günümüzde gelişen teknoloji keman eğitime kaynaklık edebilecek metotlara ulaşmayı daha kolay hale getirmiştir. Belirli yaş gruplarına, öğrencilerin algılama düzeylerine ve fiziksel yetkinliklerine göre hazırlanmış çok sayıda metot olması nitelik açısından tercih edilme durumlarının belirlenmesi ihtiyacını doğurmuştur.

Bu araştırma, 4-7 yaş başlangıç keman eğitimine yönelik metotların kullanılma durumlarına ilişkin keman eğitimcilerinin görüşlerinin saptanması ile keman eğitimcilerine kaynak sağlaması bakımından önemlidir.

1.6. Sınırlılıklar

Araştırma;

1. Ankara ilinde (4-7 yaş) başlangıç keman eğitimi veren keman eğitimcileri ile,

2. 4-7 yaş başlangıç keman eğitime yönelik Suzuki Violin School Book Vol. I, Violin Fun Book for young students, Maia Bang Violin Method Part I, A Tune a Day for violin fun book I, The ABC' s of Violin for absolute beginner book I, I Can Read Music: a note reading book for violin students Vol. I, Picture Yourself Playing Violin, Stepping Stones ve The Fun Factory Violin Book metotları ile,

3. Ulaşılabilen kaynaklar ve araştırma için tanınan süre ile,

4. Veri toplamada araç olarak kullanılan anket uygulamasına verilen cevaplar ile,

5. Kaynak tarama ve anket uygulaması ile sınırlıdır.

1.7. Varsayımlar

1. Araştırma için belirlenen yöntemin, araştırmanın konusu bakımından doğru bir yöntem olduğu;
2. Veri toplamak için ulaşılan kaynaklar ve anket uygulamasından elde edilen verilerin bu araştırma için yeterli olduğu;
3. Problemin ortaya konulması ve çözümünde görüşleri alınacak keman eğitimcilerinin verecekleri cevapların gerçeği yansıtır nitelikte olduğu;
4. Yazılı kaynaklardan elde edilen bilgilerin gerçeği yansıttığı; varsayılmaktadır.

1.8. Tanımlar

Arşe: Archet (Fr.). Yay. İtalyanca arco. Kısaltılmış yazılışı arc. (Say, 2002:38).

Flajole: Yaylı çalgılarda doğuşkanları öne çıkarma şeklinde kullanılan bir teknik yöntem (Say, 2002:201).

Pizzicato: Yaylı çalgılarda telleri parmakla çekerek çalma (Çalışır,1982:108).

Diyatonik: İçinde beş ton ile iki yarım ton bulunan dizi (Sözer, 1996:222).

Kromatik: Renklerle ilgili anlamındaki bu sözcük, müzik terimi olarak, yarım tonlardan oluşan ses dizisini tanımlar (Sözer, 1996:411).

Arpej: Akorları oluşturan notaların birbiri ardına (tek tek) çalınması. Kırık akor (Sözer, 1996:49).

Modal: Makamsal, tonal. Majör, minör ve diğer diziler de kullanılarak, makamların özgün ses dokularına bağlı kalınarak yazılan müzik türü (Sözer, 1996:474).

Virtüöz: Herhangi bir müzik aletini ustalıkla çalabilen sanatçı (Sözer, 1996:739).

Entonasyon: Ses rengi, ses tutarlılığı (Çalışır, 1982:53-54).

BÖLÜM 2

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Eğitim ve Öğrenme

Toplumsal bir çevre içinde yaşamını sürdüren insan, doğduğu andan itibaren içinde bulunduğu dünya ile sürekli etkileşim halindedir.

Birey olarak her insan, bazı biyopsişik özelliklerle donanık bir organizma ya da varlık olarak doğal toplumsal ve kültürel öğelerden oluşan bir çevre içinde doğar; doğduğu çevredeki doğal, toplumsal ve kültürel öğelerle birlikte, yan yana ve iç içe yaşar; çevresindeki öğelerle az ya da çok fakat sürekli bir etkileşim içinde bulunur. Bu etkileşim süreci içinde insan, çevresindekilerle birlikte kendi yaşam etkinliğinin farkına/bilincine/bilgisine varır ve toplumsallaşıp kültürlenerek oluşur, değişir ve gelişir (Uçan, 2005:9).

Eğitim (Erden, Akman, 1996), “Belli amaçlara göre, insanların davranışlarının planlı olarak değiştirilmesi ve geliştirilmesinin yasa ve ilkelerini bulmaya ve bu amaçla teknikler geliştirmeye çalışan bir bilimdir” (Özparlak, 2011:5).

Eğitim, yaşam boyu devam etmekte ve bireyler, kendi yaşantılarından yola çıkarak, kişilik gelişimlerine olumlu yönde etki edecek davranış değişiklikleri meydana getirmektedirler.

En genel anlamıyla eğitim, “İnsanları belli amaçlara göre geliştirme sürecidir. Bu süreçten geçen insanların kişiliği farklılaşır. Bu farklılaşma eğitim sürecinde kazanılan bilgi, tutum ve beceriler yoluyla gerçekleşir” (Fidan, 1998:12).

Eğitim, planlı (formal) ve plansız (informal) olmak üzere iki şekilde gerçekleşmektedir. Planlı eğitim, amaçlıdır ve önceden belirlenmiş bir program dâhilinde yapılmaktadır. Eğitimin üç ana boyutunu oluşturan bilim, teknik ve sanat

eğitimi, planlı eğitim yoluyla devlet tarafından ya da devlete bağlı kurumlarca, örgün eğitim programları çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Öğrenme ise, “bireyin çevresiyle etkileşim kurması sonucu oluşur ve bireyin davranışlarında değişiklik meydana getirir” Televizyon izlemek, gazete okumak gibi günlük hayatımızın bir parçası olan birçok eylem, üzerimizde olumlu veya olumsuz etkiler bırakır. Bu etkileşim, bazen bireylerde kalıcı izler bırakırken, bazen de kısa sürede unutulmaktadır. “Bireyin çevresi ile kurduğu etkileşim sonucu bireyde meydana gelen kalıcı izler bireyin yaşantılarını oluşturur. Öğrenme bu yaşantıların ürünüdür. Bu açıdan öğrenme ‘yaşantı ürünü kalıcı izli’ davranış değişmesi olarak da tanımlanmaktadır” (Çelikkaya, 1997:43).

Öğrenme genel olarak üç maddede incelenmektedir; davranışlarda bir değişme olmalı, davranışlardaki değişim kalıcı olmalı ve davranışlardaki değişim kişinin çevresiyle etkileşimi sonucu olmalıdır.

Öğrenmenin gerçekleşmesinde etkili olan faktörleri; öğrenmeye hazır olma, motivasyon, alıştırma-tekrar ve öğrenme materyali olarak sayabiliriz. İnsanlar sosyal varlıklardır ve bu sosyal çevre içerisinde büyüüp şekillenirler. “Vygotsky’ nin bilişsel gelişim kuramına göre öğrenme, sosyal etkileşim yoluyla kültürlenme ve kişinin psikolojik süreçlerinin dahi, çevre tarafından etkilendiği bir süreçtir” (Aydın, 2007:78) Buna bağlı olarak, okul, öğretmen, çevre, zihinsel gelişim, olgunlaşma ve ön yaşantılar da öğrenmeyi etkileyen faktörlerdendir.

2.2. Müzik ve Müzik Eğitimi

Müzik sözcüğü, Yunanca kökenli bir kelimedir: Musice Techne. Müzik, doğanın sunduğu ses malzemesini seçmek, onlara düzen vermek ve elde edilen müzik sesleri ile bileşimler yaratmak üzere, insanın hayatla bağlantılı olarak tasarımı olduğu, bilişsel, devinimsel ve duygusal üretim olarak tanımlanmaktadır (Say,2005:357).

Müzik kendi içinde bir bütün olan, bir takım öğelerden oluşmaktadır. Müzik bir anlatım sanatıdır ve temel gereci seslerdir. Müziğin yapı taşları “ses öbekleri” ya da “ses örgüleri” dir. Ses öbekleri, örgüleri düzenlidir, uyuşmayı, uzlaşmayı, anlaşmayı içerir. Bu genel özellik, zıtlıkları ve karşılıkları da kapsamaktadır. Müzik yoluyla

anlatılanlar, duygu, düşünce, tasarım ve izlenimlerdir. Onlar “estetik” bir bütünü sergilemektedir, Bu bütünün anlatımı, bazı araç, gereç ve öğelerin katkısını gerektirebilir (Say, 2005:358).

Müzik temelde iki önemli öğeden oluşur: Ritim ve Ezgi. Sun’ a göre “Müzik, başlıca iki öğesi ses ve ritim olan bir bütündür; ses ve ritimle anlatım sanatıdır” (Uçan, 2000:14).

Müzikte ritim, bir eserin hareketini, karakterini doğuran öğedir. Ritmik bir hareket elde etmek için, en az iki sesin, arka arkaya gelmesi gerekmektedir. Ezgi ise, bütünüyle insanın aklına ve duygularına hitap edecek biçimde aralarında bağıntıları olan, çeşitli yükseklikteki sesler toplamıdır (Say, 1985:93).

İnsanlar sessel bir dünyaya doğarlar ve yaşamlarını müzikal olan/olmayan bir çevre içerisinde sürdürürler. Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk “Hayatta müzik lazım değildir. Çünkü hayat müziktir” (<http://www.ataturkdevrimleri.com/yazi-369-ataturkun-muzik-ile-ilgili-sozleri.html>) sözüyle insan yaşamında müziğin gerekli olduğunu vurgulamaktadır.

“Beauty Speaks” adlı makalenin yazarı Ian Skelly’ e göre her şeyin ötesinde müzik, doğa ve mimarinin güzel örnekleriyle çevrelenmiş –donmuş bir ırmak gibi- doğa ötesi/metafizik bir öneme sahiptir. “Conversations and Crossroads” adlı kitabın yazarı Mark Kidel’ e göre, samimi, içten olduğu takdirde, akıl ve mantığın ötesinde müzik, evrensel bir konuşma dili olarak kültürler arasında köprü işlevi görmektedir. Brian Eno’ ya göre müzik, umulmadık bir neşenin ve güzel melodilerin kaynağıdır (<http://www.resurgence.org/magazine/article2540-what-is-music.html>).

Tarihteki birçok filozof, müziği eğitimin önemli bir parçası olarak kabul etmiştir. “Plato müziği ‘Ritim ve armoni, insan ruhunun derinlerinde ruh ve beden arasında duran, vücudun zarafetini ve zekâsını öne çıkaran, doğru yolda olunduğunun tek ve en güçlü göstergesidir’ şeklinde açıklamıştır. Aristo ise ‘İyi bir karaktere ulaşmada erken ve yoğun bir müzik eğitiminin önemini vurgulamıştır’” (Tarman, 2004:379).

Müzik eğitimi, “Bireyin genel ve müziksel davranışlarında, kendi müziksel yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişimler oluşturma süreci olarak tanımlanmaktadır” (Uçan, 2005:40).

Örgün ve yaygın eğitim sistemlerinde verilen ve eğitim zincirinin en önemli halkalarından birini oluşturan müzik eğitimi, yaşantılarımızla iç içedir. Sessel ve işitsel nitelikli bir sanat eğitimi olarak güzel sanatlar eğitiminin en önemli dallarından birini oluşturan müzik eğitimi kısaca “müziksel davranış kazandırma”, “müziksel davranış değiştirme” ya da “müziksel davranış geliştirme” sürecidir (Uçan, 1997:5).

Müziğin insan yaşamında bir takım işlevleri bulunmaktadır. Müziğin insan yaşamındaki önemi, onun insan yaşamının değişik boyutlarındaki çok yönlü işlevlerinden kaynaklanır. Bu işlevler bireysel, toplumsal, kültürel, ekonomik ve eğitimsel olmak üzere beş kümede toplanabilir (Uçan, 2005:13).

Müziğin eğitimsel işlevleri; bireysel, toplumsal, kültürel ve ekonomik işlevlerin sağlıklı, etkili ve verimli olması için gerekli olan, müziksel öğrenme ve öğretme etkinliklerini düzenlemeye hizmet etmektedir.

Müzik eğitimi, temelde, ‘genel’, ‘özengen’ ve ‘mesleki’ olmak üzere üç amaca yönelik olarak düzenlenip gerçekleştirilmektedir.

Genel müzik eğitimi, müzikle ilişkisi ne olursa olsun herkes için gereklidir ve herkese yöneliktir.

Genel müzik öğretimi, örgün sistemin her düzeyinde kapsanmakta; okul öncesi ve ilköğretim düzeylerinde “zorunlu”, genel lise ve benzeri programlarla sınırlı olmak üzere ortaöğretim düzeyinde “seçmeli” veya “zorunlu-seçmeli” olarak yer almakta; genellikle okulöncesinde “anaokulu”, ilkokullarda “sınıf”, ortaokul ve liselerde “müzik” öğretmenlerince, üniversitelerde ise “müzik öğretim elemanları” tarafından gerçekleştirilmektedir (Say, 2005:122).

Özengen müzik eğitimi, müziğe özel ilgisi, isteği ve yatkınlığı olup müziği kendisi için bir düşkü (hobi) alanı olarak seçenlere dönüktür (Uçan, 2005:8-36).

Özengen müzik öğretimi, örgün eğitim sistemi içinde genellikle ilköğretimin ikinci kademesi ve sonrası düzeylerde, izlenen genel müzik öğretim programları dışında ilgi ve isteğe bağlı olarak yer almakta ve ilgili öğretmen, öğretim elemanı veya müzikçilerce uygulanmaktadır (Say, 2005:122-123).

Mesleksel müzik eğitimi ise müziğe üst düzeyde yetenekli olup müziği kendisine bir iş, meslek, ciddi-sürekli uğraş, görev alanı veya çalışma alanı olarak seçenlere-belirleyenlere yöneliktir (Uçan, 2005:8-36).

Mesleki müzik öğretimi, örgün eğitim sistemi içinde bazı dallarda kısmen ilköğretim, kısmen de orta öğretim düzeylerinde başlatılmakta; yükseköğretim düzeyinde ise müzik sanatçılığı (bestecilik, seslendiricilik/yorumculuk), müzik eğitimciliği ve müzik bilimciliğine ilişkin ana sanat/ana bilim dallarında “ön lisans”, “lisans”, “yüksek lisans”, “doktora” ya da ona eşdeğer “sanatta yeterlilik” derecelerine yönelik akademik programlar biçiminde düzenlenmektedir (Say, 2005:122-123).

Görülüyor ki müzik eğitimi kendine özgü bir bütündür, bu bütün içinde birtakım ana alt türlere ayrılır ve bunlar arasında belirli ilişkiler vardır. Müzik eğitimi işte bu kendine özgü bütünlüğü, ana-alt türleri ve ilişkileri içinde düşünmek ve ele almak gerekir (Uçan, 2005:8).

Ülkemiz için müzik eğitiminin temel bilgileri, Cumhuriyet döneminde bu alanda atılan temelle özdeştir. Cumhuriyet’ in kuruluşuyla her şeye sıfırdan başladığı için müzik eğitimi konusunda atılan temeller, aynı zamanda müzik eğitiminin temel bilgilerini de yansıtmıştır (Say, 1996:11).

Anadolu Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri’nin müzik bölümleri, Güzel Sanatlar Fakültelerinin müzik bilimleri bölümü, Türk ve Batı Müziği Eğitim’ i veren Konservatuarlar, Müzik ve Sahne Sanatları Fakülteleri ile Eğitim Fakülteleri’nin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü müzik öğretmenliği anabilim dalları, ülkemizde mesleki müzik eğitimi veren, örgün eğitim kurumlarındandır. Özengen müzik eğitimi, müzik dershanelerinde yer almaktadır.

2.3. Çalgı ve Çalgı Eğitimi

İnsan yeryüzünde kültür üreten tek varlıktır. Tarih öncesi çağlarda ilkel insan, nesnelerin özelliklerini tanımak için eline geçen her uygun gereci ses çıkaran birer nesneye dönmüştür. Bu sesler sonraları büyülü tınılar olarak görülmüş, güneşin ve ayın varlık ötesi alanını, erkeklik ve dişiliğinin üremedeki olası yerini, bolluğu, kıtlığı, yağmuru, şimşegi, hastalığı, umutları, sevinci simgelemiştir. Sanat yapma bilinciyle kullanılan çalgılar ise önce ilkçağın Çin, Mezopotamya, Mısır uygarlıklarında görülür (Say, 2006:181).

Çalgı, müzik kültürü içinde müziğin üretim ve icrasında kullanılan, biçimsel bakımdan ait olduğu müzik kültürünün özelliklerini içeren, geniş halk kitleleri tarafından benimsenen alettir; diğer bir tanımla, müzikal sesler üretmeye yarayan bir müzik aletidir (Koruk, Duygulu, 2009:1).

Müzik eğitiminin önemli boyutlarından biri de çalgı eğitimidir. Çalgı eğitimi; eğitici, yetiştirici, geliştirici, birleştirici, kaynaştırıcı, paylaştıracı, duyguları ve becerileri arttırıcı, özendirici, yatıştırıcı, sabırlı ve disiplinli olmayı öğretici vb... yönleriyle önemli bir eğitim biçimidir (Uslu, 2007:4).

Çalgı çalmak, müziksel bir performanstır. Hangi yaşta ve hangi amaçla olursa olsun bir çalgıyı tanımak, bireylerin yaşamlarının her alanında olumlu izler bırakır. Küçük yaşta müzik eğitimi almaya başlayan çocuklara çalgı çalma tekniklerini kavrayabilmek ve onların psikolojik gereksinimlerine cevap verebilmek oldukça zordur.

Müziksel performans (toplu ya da bireysel olarak şarkı söyleme ya da bir çalgı çalma), müziksel okuma ve yazma, doğaçlama ya da besteleme, dinleme, müzikle ilgili yayınları okuma, kendini duygusal olarak iyi hissetmek için müzik dinleme ya da müziği analiz etme gibi davranışların tümü müziksel davranışlardır (Tarman, 2002:4).

Çalgı eğitimi, bireysel ve toplumsal özelliği bulunan bir eğitimidir. Bireyin yaşamında, çalgı eğitiminin değişik işlevleri bulunmaktadır. Bu eğitimin özellikle psikolojik boyutu bulunan bir eğitim biçimi olduğu söylenebilir (Kararoğlu, 2009:12).

Müzik eğitiminin her aşamasında eğitimcilerimize çok önemli görevler düşmektedir. Özellikle çalgı eğitimi söz konusu olduğu zaman bu önem biraz daha farklılaşır. Çalgı dersleri bireysel olarak işlenir ve bu sebeple öğrenci-öğretmen arasındaki iletişim daha önemli ve ön plandadır.

Öğretici – öğrenen ilişkisi birçok çalışmada çocukların müziğe olan ilgisinin erken yaşta başladığı düşünülmüş ve yapılandırılır. Öğrencilerin gelişimi ve faaliyet alanı olarak kazanımları geniş ölçüde müzikal çerçeveye bağlıdır (cf.Gardner,1994; Campbell,1991; Papousek,1996; Young,2003). Araştırmalarda çocukların müzikal becerilerinin gelişmesinde en önemli rolü oynayanların öğretmenler ve ebeveynler olduğu tespit edilmiştir. Çalışmalar başlangıç evresinden başlayarak, çocukların çalgı çalmadaki başarılarında büyük payın kendileriyle birlikte şarkı söyleyen ebeveynlerde, ikinci olarak da müzikle ilgili olan ve çokça müzik dinleyen ailelerde olduğunu belirtmektedir (Calissendorff, 2007:84).

Çalgı eğitimi, insanın kendisini yakından tanıyabilmesi, var olan yeteneklerini anlayabilmesi, eğitim aracılığıyla mevcut becerilerini geliştirip, yeni beceriler elde edebilmesi ve bu sayede kendisini gerçekleştirebilme şansı veren bir uğraş olmasından dolayı müzik eğitiminin önemli bir koludur (Uslu, 2007:1). Çalgı eğitimi aynı zamanda belli bir programla verilen, düzenli ve amaçlı bir süreçtir.

Bu görüşlere dayanarak çalgı eğitimine ilişkin amaçlar şu şekilde sıralanabilir:

1. Çalgı sevgisini kazandırabilmek.
2. Özengen müzik eğitimine uzanmak.
3. Mesleki müzik eğitime yönlendirmek.
4. Çalgı eğitiminin öğrenciler üzerindeki etkilerini araştırmak.
5. Çalgıların çalınma tekniklerine ilişkin bilgi aktarmak.
6. Çalgı öğretimini kolaylaştırıcı ve aşama kaydetmeyi sağlayıcı yöntemler geliştirmek.
7. Çalgı eğitiminde, çalgı terimlerinin öğrenilmesi ve çalgı çalmada gereken tekniklerin kavranması (bilişsel alan).
8. Çalgının sevilmesi, çalmaya ilişkin disiplinli çalışmaya yönelik bir tutum geliştirilmesi ve çalgı çalmaya yaşantıda yer verilmesi (duyuşsal alan).

9. Çalgı çalmada iki elin eşgüdümünün sağlanması, çalgı çalmada karşılaşılan problemleri çözmeye yönelik davranışların kazanılması (devinışsel alan), (Özen, 2004:59-60).

Çalgı eğitiminin insan yaşamındaki ve eğitim ortamlarındaki değerin yanı sıra bireyi ve toplumu önemli derecede etkileme özelliğı göz önünde bulundurulduğunda, bu eğitime ciddi, geçerli ve tutarlı bir yaklaşımın gösterilmesi gerekmektedir. Ayrıca, kalitenin ön koşul olduğu bir çalgı eğitiminin hedeflenmesi önemsenmelidir (Uslu, 2007:1).

Çalgı eğitiminde öğrencinin başarısını etkileyen faktörler de şu şekilde sıralanabilir:

1. Çalgı çalmaya istekli olmak,
2. Çalgıyı tanımak ve sevmek,
3. Zamanı iyi kullanmak, verilen ödevleri düzenli ve gerektiğı biçimde çalışmak,
4. Öğretmenle iyi iletişim kurmak (Özen, 2004:60).

Çalgı eğitimi, müzik eğitiminin ayrılmaz bir parçasıdır. Çalgı eğitiminin yapılmadığı durumlarda, müzik eğitimi ya eksik ya da yetersiz kalır veya yeterince sağlam ve tutarlı olmaz (Uçan, 1997:4).

2.3.1. Keman

Belirli bir gerginlikteki tellerin, herhangi bir etki ile havada oluşan titreşim sonucu ses elde etmesiyle kullanılan çalgılara, telli çalgılar denir. Bu gruptaki çalgılar, kendi başlarına ses üretemezler. Bu yüzden tellere vurarak, sürterek veya çekerek ses elde edilir. Yaylı çalgılar ailesini Keman, Viyola, Viyolonsel ve Kontrabas oluşturur. Yaylı çalgılarda arşe adı verilen araçla gergin tellere sürterek ses elde edilir. Arşe at kuyruğundan ya da yapay maddelerden faydalanılarak elde edilen kılların bir çubuğa gerilmesiyle meydana getirilir ve yaylı çalgılar için en önemli araçtır. Keman yaylı çalgılar ailesinin önemli bir üyesidir. Ses rengi ve anlatım olanakları onun ideal bir solo çalgı ve orkestra çalgısı sayılmasını sağlamıştır (Ergün, 2006:4).

Batı dillerine baktığımızda kemana farklı isimler verilmiş olduğunu görülmektedir. Aslında telli bir çalgı olan, yayla çalınan kemanı, Fransızlar “violon”, İtalyanlar “violino”, İngilizler “violin”, Almanlar “geige”, Macarlar “hegedű”, olarak adlandırmaktadırlar (Say, 2006:184).

Yaylı çalgılar ailesinin en küçük üyesi olan keman, dört telli ve standartlaştırılmış bir çalgıdır. Kullanım açısından keman, baş (salyangoz), ağaç burgular, sap eşiği, sap, teller, tuşe (parmakları düşürüp basma alanı), f delikleri (ses delikleri), ses eşiği, maden burgular (fixler), tel takacağı, kiriş, kiriş eşiği, düğme (kiriş düğmesi), çenelik, omuzluk (ya da yastık)’ tan oluşmaktadır (Günay, Uçan, 2006:13).

Kemanda sırasıyla (kalından inceye) “sol, re, la, mi” olarak 4 tel bulunur ve notaları sol anahtarı üzerine yazılır. Teller tam beşli olarak akort edilmektedir. Tel numaraları mı telinden başlayarak (inceden kalına) 1, 2, 3, 4 olarak belirlenmiştir.

“Teller kendine özgü bir ses rengine sahiptir. En ince sesleri veren Mi teli, parlak bir ses rengindedir. La ve Re tellerinin sesi yumuşak ve tatlıdır. Duygusal anlatımlar bu iki tel üzerinde derin etki yaratır. Sol teli ise insan sesindeki “alto”nun benzeri olarak gücü ve kudretiyle etkileyicidir. Bu tel üzerinde kuvvetli ve yumuşak sesler (*f* ve *p*), koyu, dolgun, zengin tınlar elde edilir”.

Keman, ses olanakları son derece zengin bir çalgıdır. Çeşitli çalış stilleriyle arpejler, geçitler, diziler, flajoleler, ve sınırsız biçimde genişleyen renk paleti, usta çalgıcının ellerinde parlak biçimde sunulur. Özünden gelen virtüözite yeteneğiyle diatonik, kromatik, modal, bütün dizilerde, bağlı, bağısız, ya da pizzicato seslendirilişlerde yürekten, incelikli bir anlatım gücünü sergiler (Say, 1996:184-185).

Keman bugünkü şeklini alıncaya kadar yüzyıllar süren tarihsel bir süreç yaşamıştır. Violler, kemanın atası olarak bilinen en önemli çalgıdır. Kemanın atası sayılabilecek diğer çalgılar ise, Kemengah, Rebap, Cruth(Rota), Kopuz, Vielle A’Archet(Yaylı Vieller), Lyra, Fiedel, Viol Ailesi, Sinekeman’dır. Özalp’e göre (2000) Eski kaynaklarda Viola D’Amore olarak anılan sinekeman, keman ailesinin ülkemize gelen ilk örneğidir (s.191).

Dönemin ihtiyaçlarına, müzik alanındaki ve solo performanstaki gelişmelere bağlı olarak keman yapım ustaları, en güzeli arama çabası içine girmişlerdir. Keman

yapım sanatının tarihe geçmiş büyük ustaları Kaspar Tiffenbrucker, Gasparo da Salo, Andre Amati, Nicolo Amati, Antonio Stradivari ve Guiseppe Guarneri’ dir. 16.ve 17. yüzyıldaki keman yapım ustaları Nicolo Amati, Paolo Maggini, Giuseppe Guarneriu, Antonio Stradivarius kemana son şeklini vermişlerdir (<http://tr.wikipedia.org/wiki/Keman>). Keman yapımındaki bu ustalar Kuzey İtalya’ daki Cremona Okulu’ nda yetişmişlerdir ve bu gelenek bugün hala İtalya’ daki bu kasabada devam etmektedir.

Çalgılar içinde piyanodan sonra en geniş repertuara sahip olan kemanın 20. Yüzyıldaki ünlü sanatçılarından Jascha Heifetz, Isaac Stern, David Oyştrak, Nathan Milstein, Yehudi Menuhin, Itzhak Perlmann, Pinchas Zukermann, Gidon Cremer, Maxim Vengerov’ u sayabiliriz (Say, 1996:185).

2.3.2. Keman Eğitimi

Sanat dallarının hepsinde olduğu gibi müzik de bir eğitim-öğretim sonucunda gerçekleşir. Eğitim-öğretimin olduğu yerde amaç, ilke ve yöntemlerden bahsetmemek mümkün değildir. Bir keman öğretmeni bu süreçte neyi nasıl öğreteceğini iyi bilmelidir.

Eğitim, bireylerin kendi yaşantıları yoluyla davranışlarında kasıtlı ve istendik değişiklikler meydana getirme sürecidir tanımından yola çıkarak, keman eğitimi için de benzer bir tanımlama yapabiliriz. Bu durumda “keman eğitimi, bireylerin kendi yaşantıları yoluyla davranışlarında kasıtlı ve istendik değişiklikler meydana getirme ve yeni davranışlar kazandırma sürecidir.

Keman eğitimi, birçok ülkede olduğu gibi Türkiye’de de çalgı eğitiminin temel boyutlarından biri olarak kabul edilmekte, kavram ve uygulama olarak gittikçe daha çok önem kazanmaktadır (Uçan, 1995:7).

Özelliği bakımından keman öğretiminde iki önemli unsur daha vardır; biri keman çalmasını öğrenmek isteyen kişi olan öğrenci, diğeri de öğretene kişi, öğretmendir. Bu öğretim şekli öğretmenle öğrenci arasındaki bireysel olan bilgi alışverişidir. Bu karşılıklı diyalog ne kadar anlaşılır olursa keman öğretimi de o derece

sağlıklı ve verimli olur. Bunun yanında araç ve ortamla birlikte akıl ve dikkat (zihinsel takip) keman öğretiminin temel ve özel faktörleridir.

Keman öğretiminde amaç, ulaşılmak istenen hedefe göre değişiklik göstermektedir. Öğrencinin çalgıya karşı olan ilgi durumu (amatör, mesleksel veya profesyonel), hedefin belirlenmesinde önemli rol oynamaktadır. Fakat ister amatör, ister mesleksel, ister profesyonel olsun, temel bilgi ve becerileri kazandırmak ve gelişmesine yardımcı olmak ana amaç olmalıdır. Diğer alanlarda da olduğu gibi keman öğretiminde de birtakım ilkeler vardır. Öğretmen bu ilkeleri anlaşılır bir biçimde öğrenciye aktarabilmeli ve kendisi de bu ilkeleri uygulayabilmelidir.

Keman eğitimindeki basamakları kısaca üç ana başlık altında toplamak gerekirse, *Sağ-El Kol Hareketleri*, *Sol-El Kol Hareketleri* ve *İfade Etme Yorumlama* diye isimlendirmek mümkündür (Büyükaksoy, 1997:III-IV).

Keman öğretiminde belli yöntemler izlenmektedir. Bu yöntemlerin uygulanma sırası öğrenciden öğrenciye veya öğretmenden öğretmene değişiklik gösterebilmektedirler (Büyükaksoy, 1997:1).

Çağdaş Türk Keman Eğitiminin İlkeleri;

1. İnsan doğasına (yapısına) uygunluk.
2. Kemanın yapısına uygunluk.
3. İnsanın doğası ile kemanın yapısı arasındaki uygunluk.
4. Evrensel müziğe açık oluşluk.
5. Çağdaş eğitim ilkelerine uygunluk.
6. Türkiye' nin somut koşulları ile tutarlılık (Uçan, 1980; Aktaran: Parasız, 2001:6).

Keman eğitimi öğretmen ve öğrenci arasında gerçekleşen bir eylemdir yani bireysel bir öğrenmedir. Bu süreçte, öğretmen ile öğrenci arasındaki iletişim, öğrenmeyi etkileyen en önemli faktörlerdendir. Keman çalmaya ilişkin temel kurallardan önce öğrenci, öğretmenini sevmeli onunla iyi iletişim kurabilmelidir.

Öğretmenler keman çalmaya ilişkin temel becerileri, öğrencilerine titizlikle kazandırmalıdır. Bazı öğrenciler yeni kavramları öğrenirken endişelere kapılabilirler. Bu endişeleri giderebilmek öğretmenin görevidir. Öğretmen sağ ve sol el teknikleri

büyük bir doğallık ve ustalıkla ne kadar erken tanıtırsa, öğrencilerin ilerde kazanacakları davranışları o denli kolay ve rahat öğrenmelerini sağlayacaktır” (Özen, 1996:16).

Eğitimde temel amaç; çocuklara karmaşık, olabildiğince hızlı çaldırmak değil, onlara müzik sevgisini aşlamak ve birlikte eğlenceli bir şekilde müzik yapmaktır. Her çocuğa kendi kapasitesine göre müzikal yeteneklerini geliştirmeleri için izin vermek önemsenmelidir. Bu süreçte doğaçlama becerilerinin gelişmemesi sonucu, yaratıcı hayal güçlerini geliştirmek için yapılan alıştırmalar da onlar için tamamen akılları ve bedenleriyle müziği içselleştirmeleri için çözüm olmaktadır (Koopman, 2002:269).

2.3.3. Türkiye’ de Keman Eğitimi

Türkiye’de müzik eğitiminin kökleri Uçan’a göre (2005), Altaylılar Dönemi, Hunlar-Göktürkler ve Uygurlar Dönemi, Karahanlılar-Gazneliler ve Selçuklular Dönemi, Türkiye Selçukluları-Osmanlılar ve Türkiye Cumhuriyeti Dönemi son olarak da Bağımsız Türk Cumhuriyetleri Dönemi olmak üzere beş ana dönemde irdelemek mümkündür.

Cumhuriyet’ ten önce Osmanlı’ da müzik eğitimi veren kurumların başında Enderun Mektebi, 1826 yılında II. Mahmut’ un isteğiyle kurulan Askeri Bando ve 1831’ de kurulan Muzika-i Humayun (Padişahın Müzik Topluluğu) gelmektedir, Muzika-i Humayun Türk müzik tarihinde gerçek anlamda klasik batı müziği eğitiminin yapıldığı ilk müzik eğitimi kurumu olarak geçmiştir (Kurtarslan, 2002:413).

Muzika-i Humayun kuruluşunun ilk yıllarında, saray ve ordu bandolarına hizmet etmekteydi. Gazimihal’e göre G. Donizetti’ nin çabaları ile Avrupa’ dan çalgı ve çalgı hocaları getirtilerek 1846 yılında Muzika-i Humayun’ a yaylı çalgılar bölümü açıldı (Kurtarslan, 2002:411). Bu bölümün kuruluş yıllarında görev alan eğitimciler, uygulanan eğitim programı ve yetişen kemancılar ile ilgili bilgilere, arşivciliğin çok önemsenmemesinden ötürü ulaşılamamaktadır.

1923’ te Darüelhan Doğu ve Batı müzikleri eklenerek İstanbul’ da yeniden açılmıştır. Sonraları Doğu müziği bölümü kaldırılmış ve adı İstanbul Belediye Konservatuvarı olarak değiştirilmiştir (1933). Muzika-i Humayun, padişahlık

kaldırıldıktan sonra, Makam-ı Hilafet Muzikası olmuş ve halifelüğün kaldırılmasından hemen sonra İstanbul’ dan Ankara’ ya taşınarak, Riyaset-i, Cumhur Musiki Heyeti adını almıştır. “Tevhid-i Tedrisat Kanunu (Öğretimi Birleştirme Yasası) yürürlüğe konuldu ve modern-dünyasal müzik eğitimi sağlam bir temele oturtuldu (1924)” (Uçan, 2005:104).

Müzik öğretmeni yetiştirmek amacıyla kurulan Musiki Muallim Mektebi, Cumhuriyet’ in ilanından hemen sonra Maarif Vekaleti’ nin 1924 yılı bütçesiyle kabul edilmiş ve 1 Eylül 1924 tarihinde kurulmuştur. 1936-37 öğretim yılında Musiki Muallim Mektebi Temsil sınıfları ismiyle konservatuar faaliyete geçmiş, bu gelişmeyle müzik öğretmeni yetiştirme amacının yanında sanatçı yetiştirme amacı da ağırlık kazanmaya başlamıştır.

1937-38 öğretim yılında Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü’ ne aktarılmış ve *Gazi Orta Öğretmen ve Terbiye Enstitüsü* Müzik Şubesi adını almıştır. 1938-39 eğitim yılında Müzik Bölümü eğitime Gazi Eğitim Enstitüsü’nde başladı. 1982 yılında ise mesleki müzik eğitimi veren yüksek öğretim kurumlarına bağlanmıştır (Özparlak, 2011:7).

2.3.4. Türkiye’ de ve Dünyada Keman Eğitimi

Müziğe ilgisi ve yeteneği olan çocuklar, çok küçük yaşlarda olsalar da, sanat eğitimine yönlendirilmelidir. Bugün, dünyaca ünlü yerli ve yabancı müzisyenlerimiz, müzik yaşamlarına çok küçük yaşlarda başlamışlardır.

Sergeant (1969) çocuklarda müzikal gelişim üzerine yaptığı bir araştırmada, önemli bulgular elde etmiştir. Buna göre, çalgı eğitimine 7 yaşından önce başlamış olan profesyonel müzisyenlerin büyük çoğunluğu, mükemmel bir işitme yeteneğine sahiptir. Sonrasında bu çalışmayı temel alan Sergeant ve Roche (1975) müzikal biçim, aralıklar ve tonalite alanlarındaki kavramsal işlerliğin yaşla birlikte artacağı çünkü yaştan ilerlemesine bağlı olarak işittiğini algılamaya verilen dikkatin azalacağı varsayımını ortaya atmışlardır.

Bu araştırmaya bağlı olarak, Sergeant ve Roche' un araştırma bulguları bu varsayımları desteklemiş ve çalışmalarının sonucunda, çocuklarda *Kritik Dönem* olarak adlandırılan doğal gelişim sürecinde dış dünyadan gelen her bilgi farkında olmaksızın öğrenildiği, bu dönem sonucunda her yeni bilginin bilinçli olarak öğrenilmeye başlandığı görüşünü önemle vurgulamışlardır (Pratt, 1997; Aktaran ve Çeviren: Özal, 2007:2).

S. Suzuki' ye göre yetenek doğumla gelen rastlantısal bir olay değildir. Bu alanda önemli çalışmaları olan S. Suzuki' ye göre çocuklar ana dillerini nasıl öğreniyorlarsa, daha anne karnındayken müzik dinletilmeye başlanarak, onları müziksel hayatlarına hazırlamak mümkündür. Buna bağlı olarak, 3-4 yaşlarında başlamak üzere çocuklara çalgı eğitimi vermek, Suzuki Metodu'nun amaçları arasında yer almaktadır.

Suzuki herhangi bir milliyete sahip bir çocuğun, zeka düzeyine bakılmaksızın kendi ana dilini rahatça konuşabildiğini, 5 yaşındaki bir çocuğun yaklaşık 4000 sözcüğü anımsayabildiğini fark etmiştir (Kıvrak, 1994:4).

İbrahim Güleç' in (1994) *Türkiye' de Ortaöğretim Dönemi 12-18 Yaş Grubunda Keman Eğitim ve Öğretiminin Esasları* adlı araştırmasında görüşlerine yer verilen keman eğitimcileri Prof. Dr. Edip GÜNAY ve Prof. Dr. Ali UÇAN, Türkiye şartlarında kemana başlama yaşının 7 olduğunu belirtmişlerdir (Sever, 2006:25).

2.4. Okul Öncesi Dönemde Müzik ve Keman Eğitimi

Günümüzde, birçok uzmanın da kabul ettiği gibi çocuğun kişiliği, karakteri ve geleceğe dönük fikirlerinin temelleri, ilk çocukluk yıllarında atılmaktadır. Bu sebeple ilk çocukluk döneminde, çocuğun beslenmesi, bakımı, ailesinden gördüğü ilgi, şefkat ne derece önemliyse, sağlıklı bireyler olarak yetişmesi ve toplum içerisinde kabul görebilmesi açısından, bu süreçte aldığı eğitim de o derece önemlidir.

0-6 yaş arası, çocuk gelişiminin hızla yönlendiği kritik yıllardır. Bu erken gelişim yıllarında temeli atılan beden gelişimi, psiko sosyal gelişim ve kişilik yapısının, ileri yaşlarda yön değiştirmekten çok aynı yönde gelişme şansı daha yüksektir (Yavuzer, 2010:9).

Okulöncesi dönem, çocuğun doğumundan ilkokula başlayıncaya kadar olan dönemdeki süreci kapsamaktadır. Bu dönemdeki eğitsel etkinliklerin tümüne okul öncesi eğitim denilmektedir (Oktay, 1993:40). Okulöncesi dönemdeki çocukların gelişiminde, aile ve çevre gibi faktörlerin yanında, müziğin de önemli bir yeri ve işlevi vardır.

Eğitsel nitelikleri ile ele alındığında müzik, küçük yaştaki çocukların gelişimi üzerinde belirgin bir rol oynamaktadır. “Müziğin insanın biyolojik varlığıyla ilişkisi üzerine yapılan araştırmalarda, bir yaşından küçük bebekler üzerinde yapılan deneyler, insanın müziği doğuştan algılamaya hazır olduğu sonucunu ortaya çıkarmıştır” (Yöre, 2004:38-41).

Okulöncesi müzik eğitiminin önemi; çocukların iyi, doğru ve zevkle müzik yapmasıdır. Çocuklarda bazı müzikal becerilerin geliştirilmesi, şarkı söyleme ve enstrüman çalma gereksinimi ortaya çıkarması, onlara iyi bir kulak ve ses eğitimi vererek müzik zevki ve güzel bir müziği anlama kabiliyeti yaratmasıdır. *Okulöncesi eğitimin ana amacı* ise, çocukların toplumsal çevre farklılığından gelen ve ilköğretimde fırsat eşitsizliği yaratacak gelişme farklılıklarını azaltmak ve çocukların yaratıcılık, kişilik ve anadil gelişimini sağlayarak onları temel eğitime hazırlamaktır (Ürfioğlu, 1989:6).

Müzik öncelikle, çocuğun ruhsal yapısındaki aşırı duygusallık veya olumsuz davranışlarından arındırıp, daha sakin ve olumlu bir ortama yönelmesi bakımından önemlidir. Çocuğun alacağı müzik eğitimi; kişilik gelişimini etkileyerek, gözlem yeteneğini güçlendirir ve iç potansiyeli ile yaratıcılığını ortaya çıkarmaktadır (Kaynak, 2004:1).

Çağdaş eğitim anlayışında birey bedensel, devinişsel, duyuşsal ve bilişsel yapılarıyla bir bütün olarak ele alınmalıdır. Milli Eğitim Temel Kanunu’ na göre de çocuklar bilgi, beceri ve yetenekleri doğrultusunda eğitilmelidir.

Okulöncesi eğitimde müzik eğitiminin amaçları, çocukların bilişsel, duyuşsal, devinişsel ve sosyal gelişimlerine yardımcı olmak, duygu, düşünce ve izlenimlerini estetik bir anlatım dili olan müzikle ifade etmelerini sağlamak, çocukta var olan

yaratıcılığı ortaya çıkarmak ve ana dilin gelişimini sağlayarak onları temel eğitime hazırlamaktır (Göncü, 2010:355).

Erken yaşta alınan müzik eğitimi, çocukların gelişimine olumlu veya olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Bu etkiyi olumlu kılmak için, okulöncesi dönemdeki çocuklara eğitim veren kurumlara ve bu kurumlarda görev yapmakta olan müzik eğitimcilerine önemli görevler düşmektedir.

Buna bağlı olarak, müzik eğitimcilerinde bulunması gereken nitelikler “kişisel”, “müziksel” ve “mesleksel” olmak üzere üç başlık altında incelenebilir (Özen, 2004:58-59)

Kişisel Nitelikler;

1. Çevresindeki insanları özendirmelidir.
2. Çevresindeki insanların diğer alanlara ilişkin ilgilerini öğrenmelidir.
3. Bireyler ve toplumla ilgili olmalıdır.
4. Diğer bilim dalları ve güzel sanatlarla ilgili olmalıdır.
5. Yeni düşünceleri tanımalı ve değerlendirebilmelidir.

Müziksel Nitelikler;

1. Müziksel bilgi ve teknik yeterliliğe sahip olmalıdır.
2. Çalgı çalabilmeli ve çalgıyla eşlik yapabilmelidir.
3. Şarkı söyleyebilmelidir.
4. Orkestra ve koro yönetimini bilmelidir.
5. Yaratma gücünü kullanabilmelidir.
6. Müziksel yorum gücüne sahip olmalıdır.
7. Öğrettiği müziklerin öğelerini anlatabilmeli ve doğaçlama yapabilmelidir.
8. Müzik türlerine ilişkin bilgi sahibi olmalıdır.

Mesleksel Nitelikler;

1. Öğretmenliğin gerektirdiği rolü benimsemelidir.
2. Müzik eğitiminin amaçlarını bilmeli ve çağdaş eğitim sürecinde müzik eğitiminin önemini değerlendirebilmelidir.
3. Müzik öğretimi ile ilgili kavramları ve genel izlenimleri en geniş biçimleriyle bilmeli ve anlatabilmelidir.

4. Öğrencilerinin müzikle ilgili etkinliklerini denetleyebilmeli ve değerlendirebilmelidir.
5. Okul düzeyindeki etkinlikler için belli bir repertuar düzenleyebilmelidir.
6. Öğrencilerinin öğrenmeye ilişkin sorunlarını çözmek ve repertuar hazırlamak amacıyla çeşitli kaynaklara başvurabilmelidir.
7. Müzikteki yeniliklerden haberdar olmalı ve bu yenilikler hakkında tartışabilmelidir.

Okulöncesi dönemdeki çocukların müzik etkinliklerinde, çalgı çalma yoluyla, çocukların müzik bilgilerini arttırmak ve müzik yapabilmelerini sağlamak hedeflenir. Çalgılar içerisinde yaylı sazlar ailesinin en küçük üyesi olan kemanın ise ayrı bir yeri vardır.

Keman, perdesiz bir çalgı olduğu için öğrenme süreci de zor bir enstrumandır. Özellikle erken yaştaki çocuklar için, bu süreç daha karmaşık olabilmektedir. Çünkü keman eğitimi, sağ-sol el pozisyonları, yay tutuşu ve kemanın omuza yerleştirilmesi başlangıçta çocuklara karmaşık gelebilmektedir.

Küçük çocuklarda, algılar daha açık ve elle tutulurdur ve devinduyumsaldır(kinestetik). Küçük çocukların ellerini-kollarını kullanmak, dokunmak ve hissetmek gibi gereksinimleri vardır. Onlar için en zor yol karmaşık ya da birden çok bilgiyi dinleyerek özümsemektir (Calissendorff, 2006:83).

Fiziksel yapısı gereği üzerinde perde bulunmayan ve sadece dört tel bulunmasına rağmen, yaklaşık 53 farklı nota ve perde üretmek mümkün olan (Flesch, 2000) keman eğitiminde entonasyon olgusu önemli bir problem oluşturmaktadır (Ergen, Bilen, 2010:25).

Keman eğitimi bireysel bir öğrenmedir ve hem sözlü hem de uygulamalı olarak gerçekleştirilmektedir. Okulöncesi dönemdeki çocuklarda algılar, bir yetişkininki gibi değildir ve çocukların dikkatlerini belirli bir konuya yöneltmek oldukça zordur.

Müziksel öğrenmeye ve keman eğitimine yönelik amaçlar belirli bir plan dâhilinde gerçekleştirilmelidir. Yöntem: bir amaca ulaşmak için izlenen, tutulan yol, usul, sistem; bilimde belli bir sonuca erişmek için, bir plana göre izlenen yol, metottur. Hızlı ve etkili bir öğrenme gerçekleştirmek için metotlara başvurmak gerekmektedir.

Eğitimin gerçekleştiği sürede, öğretmenlere çok önemli görevler düşmektedir. Müzik ve aynı zamanda keman eğitimi, çocukların düş dünyalarına etki etmekle kalmayıp, onların bakış açılarını genişletirken, mantıksal düşünmelerini de geliştirmelerine yardımcı olmaktadır.

2.4.1. Müzik Eğitiminin Okulöncesi Dönemdeki Çocukların Gelişimi Üzerindeki Etkileri

Araştırmalar beyin gelişiminin en önemli kısmının ilk altı yıl içinde gerçekleştiğini göstermektedir. 3-6 yaş nöronlar arası bağlantıların en üst seviyede gerçekleştiği dönemdir. Bir bebek 3 yaşına geldiğinde, beynin fiziksel büyümesinin %90' ı tamamlanmıştır (<http://www.akilkupucocukevi.com/site/?erken-cocukluk-egitiminin-onemi-ve-turkiyede-okul-oncesi-egitim-pdg.-sevil-yavuz-gumus,12>).

Buna bağlı olarak okulöncesi dönemde müzik eğitimi, çocuk gelişimini olumlu yönde geliştirmek için atılan ilk adımlardan biridir. Bu dönem içerisinde, müzik eğitiminin yadsınamayacak bir işlevi bulunmaktadır. Çocuklar, müzik dinlerken veya bir çalgıyı öğrenirken, dikkatlerini, belirli bir noktada toplayabilme becerilerini geliştirirler, sabretmeyi ve öğretmenlerine saygı duymayı öğrenirler. Öğretmenler müzik eğitimi yaparken öğrencilerin kişilik gelişimi, sosyal gelişim ve duygusal gelişim üzerindeki etkilerini değerlendirmektedirler (Çilden, 2001:31).

Bilim adamları enstrüman çalmanın, çocuklara kendi kimliklerinin tanıma konusunda yardımcı olduğunu, onları öğrenme ve yaratıcılık konularında daha pozitif yaptığını ve yaşamlarında daha iyi bir performans göstermelerini sağladığını belirtmektedirler. Ayrıca müzik eğitimi alan çocukların, okul yaşamlarıyla ilgili sorunlara da daha olumlu yanıtlar verdiklerini açıklamaktadırlar (Öztürk, 2002:300).

Çocukların bedensel, zihinsel, duygusal, sosyal ve dil yönünden yeteneklerine göre gelişmelerini hedefleyecek eğitim ortamını sağlamak ve okul öncesi eğitim kurumunun programlarının sosyal ve duygusal değişime göre düzenlenmesi gereklidir. Müzik eğitimi kaynaklı programlar hazırlanırken çocukların yaşları, gelişim özellikleri ve bireysel farklılıkları düşünülmelidir. Araştırmalara göre, eğitim programlarının uygulanmasında yaşayarak öğrenme ilkesine göre planlama yapılmalıdır (Zenbat, 1998:10-12).

Müzik eğitiminin çocuk gelişimi üzerinde zihinsel ve dil gelişimine, duygusal ve sosyal gelişime, bedensel ve psiko-motor gelişime etkileri bulunmaktadır.

Erken çocukluk eğitiminde müzik etkinliğinin zihinsel ve dil gelişimine olan etkileri:

- Çocuğun yaratıcılığının gelişmesine yaşamı doğru olarak algılamasına yardım eder.
- Çocuğun karşılaşacağı problemlerin nedenini anlamada ve çözmede kolaylık sağlamasına yardımcı olur.
- Çocuğun dikkatini geliştirir. Dikkati gelişen çocuk olayların ve insanların özelliklerini doğru bir şekilde kavrayabilir.
- Çocuk kendini ifade ederek tanıtır. Bunun sonucunda konuşma ve ifade yeteneği gelişir.
- Çocuğa kavram gelişimi kazandırır.
- Dil çevikliği kazandırır.
- Akıcı konuşma becerisi ve alışkanlığı gelişir (T.C. M.E.B., 2007:5).

Çocuk, konusu anlatılan müziği dinlerken, konu ile müzik arasında ilişki kurmaya çalışır, müziği daha dikkatli dinler. Bu yolla hayal gücü, zekası, belleği ve beğeni düzeyinin gelişmesi de amaçlanabilir (Kaynak, 2004:4).

Müziğin çocuğun duyuşsal ve sosyal gelişimine uygun ilerleyişi, müzik ve duygu arasındaki birliktelikle ilgili çalışmaların çelişkili sonuçları değerlendirilerek tasarlanmalıdır. Bu noktada uyumu algılamamanın koşulsuz olmayabileceğini ve görev türü ile içerik (kaynak, çevre) tarafından etkilenmiş olduğu izlenimini uyandırabilmektedir. Tonlar arasındaki farkları çözümlemeleri olanaksız olmasına rağmen, küçük çocukların majör-minör tonlara verdikleri duyuşsal tepkilerle karşılaşmamız bunun kanıtıdır (Kastner&Crowder,1990; Aktaran: Naomi Ziv and Maya Goshen, 2006:304).

Erken çocukluk eğitiminde müzik etkinliğinin çocuğun duyuşsal ve sosyal gelişimine olan etkileri:

- Çocuk sınıfta yapılan müzik etkinliklerinde birlikte hareket etme ve birlikte yaşama alışkanlığı kazanır.
- Toplumda nasıl davranılması gerektiğini öğrenerek sosyal uyum kazanır, kendisini toplumda daha rahat bir şekilde ifade edebilir.
- Kendini ifade ederek duygusal yönden rahatlar.
- Grup çalışmalarında içine kapanık olan bir çocuk, grup içinde rahatlayarak, dikkati üzerine çekmeden başkalarıyla birlikte hareket etmeyi öğrenir. Hata yapmaktan korkmaz denemeyi öğrenir.
- Etkin iletişim kurmayı öğrenir.
- Duygusal yönden rahatlar, güvensizlik, çekingenlik, saldırganlık korku gibi olumsuz duygular, davranışlar müziğin etkisiyle olumlu duygu ve davranışlara dönüştürülebilir.
- Çocuk kendi kültürünü gelenek ve göreneklerini müzik ve danslar yoluyla tanır. Vatan-millet-ulus-bayrak duyguları gelişir. İyi-güzel-doğru kavramları öğretilerek toplumsallaşması sağlanabilir (T.C. M.E.B., 2007:6).

Müziksel etkinlik türünde yapılan grup çalışmaları, çocukların sosyalleşmesine yardımcı olur. Aynı zamanda birlik, beraberlik, özveri, paylaşma gibi kişilik özelliklerinin gelişmesine katkıda bulunur. Grupla söyleme etkinlikleri yoluyla çocuk, hem sesini kullanabilmeyi öğrenir hem de işbirlikçi disiplin kazanmış olur. Böylece çocuğun uyum becerisi gelişmektedir.

Erken çocukluk eğitiminde müzik etkinliğinin çocuğun bedensel ve psiko-motor gelişimine olan etkileri:

- Ritim duygusu gelişir.
- Çalgı ve çalgı olarak kullanılabilecek oyuncakları, araç-gereçleri kullanırken, müzik eşliğinde hareket ederken, el-göz koordinasyonu, büyük ve küçük kasları gelişir. Bu da bedensel ve psiko-motor gelişimi olumlu yönde etkiler.
- Çocuğa sistemli yürüyüş ve duruş alışkanlığı kazandırır (T.C. M.E.B., 2007:6).

“Çocuk kendi başına çalgı çalarken fazla olan enerjisini olumlu yönde harcar ve kendi başına iş yapmanın zevkine varır. Bu yolla, kişisel doyum ve duygusal yönden

gelişim göstermesi söz konusu olabilir. Çalgı çalma eylemi, toplu çalma biçiminde olursa çocuğun sosyal gelişimini de olumlu yönde etkileyebilmektedir” (Kaynak, 2004:4).

Şarkılardaki soluk belirteçlerine göre nefes alma, çalgı eğitimi yoluyla hem büyük hem de küçük kaslarını kontrollü bir şekilde kullanma, çocuğun bedensel ve psiko-motor gelişimi üzerinde olumlu etkiler yaratmaktadır.

2.5. Müzik Eğitiminde Metot

Eğitim etkinliklerinin yürütülmesinde, öğrenilmesi ve uyulması gereken bazı temel kavramlar vardır. Bu kavramlar, etüt çalışmalarıyla birlikte, eğitim ve öğretimin zeminini oluşturmaktadır. Başka bir anlatımla öğretim tekniği, bir metodu ustalıklı, kişiye özgü olarak uygulamaya koyma biçimidir. Metot, belirli bir amaca ulaşmak için planlı bir şekilde izlenen yol ve yöntem demektir. İkinci anlamı ise “Çalgı öğreniminin ya da ses eğitiminin temel yöntemlerini ve örnek çalışma parçalarını içeren öğretim kitapları” olarak tanımlanmaktadır (Sözer, 1996:465). Basitten karmaşığa, kolaydan zora, somuttan soyuta gibi ilkelere dayanan bir sistemler bütünüdür. Öğrenilmesi hedeflenen bilgilerin daha kolay, daha hızlı ve daha kalıcı olmasını sağlarken, zamandan ve sarf edilecek olan enerjiden tasarruf edilmesine de katkıda bulunur.

Genel olarak yöntem (metot), “Bir amaca varmak için takip edilen, doğruluğu ve başarısı denenmiş en kısa ve en emin yol, hareket ve is tutma tarzı” olarak tanımlanmaktadır. Metotlu çalışma, yere masraf yapmasını, enerji ve emek harcamasını önler, çalışmalarını verimli hale getirir. Öğretimde ise metot, kısa zamanda daha çok amacın gerçekleşmesini sağlar. Öğretimde amaçların gerçekleştirilmesi ise, öğrencilerin, amacın, konunun, eldeki araç ve gereçlerle öğretmenin özelliklerine uygun bir metodun bulunmasına ve uygulanmasına bağlıdır. Kısaca metot, “Öğrenciyi eğitimin amaçlarına en çabuk ve en güvenilir olarak ulaştıracak olan bir öğretim ögesidir” (Büyükkaragöz, Çivi,1994; Akt: Altuntaş, 2007:15).

Metot ve teknik kavramları karıştırılmadan metodun daha kapsamlı olduğu düşünülerek, yöntemin öğretiminde, metodun doğrudan ilişkisi olduğu durumlarda, öğrencinin benlik duygusuna değer vermenin daha olumlu etkilere yol açtığı var

sayılmaktadır. Teknik ise metodun parçaları, ayrıntısı ve uygulamaya aktarma tarzı durumundadır.

Müzik eğitiminde metot, müziksel bilgi ve becerilerin kazanılması için planlı bir şekilde izlenen yol ve yöntemdir. Buna göre müzik eğitimcileri haftalık, aylık ya da yıllık programlar hazırlayarak hedef ve hedef davranışlar doğrultusunda etkili bir öğrenme gerçekleştirebilirler. Öğrencilerin algılama düzeyleri, yaş grupları gibi etkenler, hedef-hedef davranışların belirlenmesi ve metot seçimini önemli düzeyde etkilemektedir. Buna bağlı olarak, seçilecek metotta öğrenmeyi gerçekleştirecek olan kişilere, yani öğrencilere yönelik hareket edilmelidir.

2.5.1. Keman Eğitiminde Metot

Çalgı metotları, çalgı öğretiminde başlangıç aşamasından itibaren kullanılan, kolaydan zora doğru tutarlı bir eğitsel çizgi içeren nota örnekli kitaplar' dır (Say, 2005:124), tanımından yola çıkarak, keman metotları için de benzer bir tanımlama yapabiliriz. Keman metotları, keman çalmak için gerekli olan teknik bilgi ve becerilerin öğrenilmesine yönelik hazırlanmış öğretmenlere ve öğrencilere rehberlik eden nota örnekli araçlardır.

Çalgı metotları çağlar içinde geliştirilmiş, modern eğitsel kavrayışlarla yenilenmiştir. Çağının tanımı içinde önemli olan, metodun tutarlılık taşıması, uygulamadaki sonuçlarıyla uluslararası ölçekte onaylanmasıdır (Say, 2005:124-125).

Çalgı eğitiminin bütün boyutlarında olduğu gibi, keman eğitimi de ciddi bir çalışma disiplini gerektirir. Okulöncesi dönemdeki çocukların yaptıkları herhangi bir işte konsantrasyonlarını sağlamak oldukça güçtür, dolayısıyla keman eğitiminin verildiği süreçte, çocuklarda en fazla otuz dakika olan konsantrasyon süresini en verimli şekilde değerlendirmek için metotlara başvurmak gerekir. Kullanılacak olan metotlar, biçim ve içerik açısından okulöncesine yönelik, yöntem ve teknik açısından da temel bilgileri sağlam bir şekilde kazandıracak nitelikte olmalıdır.

Sun (Uslu, 1999)'a göre çalgı metodu, saz çalma sanatının teknik ve müzikal yönlerini bilimsel bir yöntemle öğretebilmek için her çalgının kendi özellikleri doğrultusunda hazırlanmış çalgı öğretim kitabıdır. Öğretmen ve öğrenci arasında çalgı

eğitiminin kalitesini arttırmada en önemli faktörlerden biri, kullanılan metotlardır (Altuntaş, 2007:3).

Keman eğitimcisi, öğrencisinin bireysel özelliklerini ve algılama seviyesini de göz önünde bulundurarak, en doğru metot seçimini yapabilmelidir. Keman derslerinde kullanılan metot kitapların seçilmesini etkileyen temel sebepler: öğretmen, öğrenci, öğretim programı, öğrenme sürecidir. Bu etkenler farklılık gösterse de ulaşılmak istenen bir amaç vardır. Metot kitabı kullanılarak yapılan çalışmanın önemini Uslu (1999) şöyle açıklamaktadır: metotlu çalışma bilimsel bir çalışmadır, metotsuz yapılan çalışmaların çoğu vasat bir taklittir. Çalgı eğitiminin istendik yönde ve kalitede davranış oluşturma süreci olduğu unutulmamalı; bu amacımızı destekleyen metotlardan en doğru şekilde yararlanılmalıdır (Altuntaş, 2007:4).

Okulöncesi dönemi hedef alan çok sayıda yabancı metot olmasına rağmen, ülkemizde bu dönemdeki çocukların keman eğitimine yönelik, metotlar ve yapılan çalışmalar, nicel ve nitel yönden yetersiz kalmaktadır. Bu durum, keman eğitimcilerini daha çok yabancı kaynak kullanımına yöneltmektedir. Okulöncesi döneme yönelik olan bu metotlar, bir bütün olarak ele aldığımızda, temelde şu özellikleri kapsamaktadır:

- İlk alıştırmaların boş tellerde (re-la) yay çekerek ya da pizzicato ile yapıldığı metotlar
- Görsel içerikler ile desteklenmiş metotlar
- Ezgisel etüt ve eserlerin yer aldığı metotlar
- Basitten karmaşığa doğru hazırlanmış metotlar
- Oyun ögesine yer verilen metotlar
- Bilgi ve becerileri sınavıcı soruların yer aldığı metotlar
- Temel müzik bilgilerine yer verilmiş metotlar
- Keman eğitimine yönelik teknik becerilerin (legato-detache vb.) yer aldığı metotlar
- Notaların çocukların rahatça okuyacağı büyüklükte olduğu metotlar
- Keman ya da piyano eşlikli etüt ve eserlere yer verilmiş metotlar
- Grup çalışmalarına yer verilmiş metotlar.

Keman eğitimi boyunca tek bir metoda bağlı kalmanın çok doğru bir karar olmadığı söylenebilir. Keman eğitimcisi, metot seçimi yaparken öğrencisinin yaşını,

algılama düzeyini ve fiziksel yetkinliklerini iyi gözlemlemeli ve en doğru metot seçimini yapabilmelidir. Müzik eğitim ve öğretim programları; çocuğun gelişimi düşünülerek, günün gereksinimlerine, müzikal alandaki gelişmelere ve müzik yayın yaşamındaki ilerlemelere koşut olarak sürekli gözden geçirilip zenginleştirilmektedir. Keman eğitimi metotlarında, nota ve beden dilini çözümleyecek ve yaratıcı üretimi sağlayacak yeteneklerle çocuğun donatılmasına gereksinim bulunmaktadır. Böylelikle müzik öğrencileri kişisel gelişimleri doğrultusunda ses ve tını evreninin sınırlarını zorlayabileceklerdir.

BÖLÜM 3

3. YÖNTEM

Bu bölümde, araştırma modeli, araştırmanın evreni ve örnekleme, açıklanmakta; veri toplama araçları ve analizine yönelik bilgiler yer almaktadır.

a. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, 4-7 yaş başlangıç keman eğitiminde kullanılan metotlara yönelik keman eğitimcilerinin görüşlerinin tespit edilmesine ilişkin betimsel bir çalışmadır.

b. Araştırmanın Evren ve Örnekleme

Araştırmanın evrenini Ankara ilinde, başlangıç keman eğitimi veren 70 keman eğitimcisi, örneklem grubunu ise 40 keman eğitimcisi oluşturmaktadır.

c. Verilerin Toplanması

Araştırmanın alt problemleri için gerekli verileri elde etmek üzere anket kullanılmıştır. Anket formundaki sorular, Suzuki Violin School Book Vol. I, Violin Fun Book for young students, Maia Bang Violin Method Part I, A Tune a Day for violin fun book I, The ABC' s of Violin for absolute beginner book I, I Can Read Music: a note reading book for violin students Vol. I, Picture Yourself Playing Violin, Stepping Stones ve The Fun Factory Violin Book keman metotları incelenerek ve uzman görüşlerine başvurularak hazırlanmıştır.

Anket formunda anketi cevaplayan keman eğitimcilerinin kişisel bilgilerine ilişkin 5 soru, metot seçiminde biçim ve içerik ile ilgili görüşlere ilişkin 7, metot seçiminde yöntem ile ilgili görüşlere ilişkin 3 soru bulunmaktadır. Araştırmanın üçüncü alt problemine ilişkin oluşturulan 3 soruda keman eğitimcilerinin başlangıç keman eğitiminde, parmakların tuşe üstündeki konumlandırılmalarındaki farklılıkların, metot

seçimi üzerinde ne derece etkili olduğunu saptamak amacıyla 3 soru sorulmuş ve bunun için seçenek olarak verilen 3 farklı konumlandırma sunulmuştur. Araştırmanın dördüncü alt probleminde, keman eğitimcilerinin metot seçiminde, eşlik olgusunun etkisine yönelik 3 soru sorulmuştur. Beşinci alt problemde ise keman eğitimcilerinin metot seçimlerini etkileyen etmenleri belirlemeye yönelik 3 soru bulunmaktadır. Anket formunda araştırmaya kaynaklık eden 9 metoda yönelik iki adet soru bulunmaktadır. Bu sorularla keman eğitimcilerinin bu metotları kullanıp kullanmadıkları ve metotları tercih ettikleri önem sırası saptanmak istenmiştir. Her bir soru için, seçenekler dahilinde olmayan görüşler var ise belirtilmesi istenmiştir.

d. Verilerin Analizi

Ankara ilindeki keman eğitimcilerine uygulanan anket sonucunda ulaşılan verilerin analizinde, frekans (f) ve yüzde (%) değerlerinden yararlanılmıştır. Anket, Ankara ilinde başlangıç keman eğitimi veren keman eğitimcilerine gönderilmiştir. Gönderilen anket formlarının 40' ı cevaplanarak geri gönderilmiştir. Anketlerden elde edilen veriler sayısal değerlere dönüştürülerek tablolaştırılmış ve açıklanarak yorumlanmıştır.

BÖLÜM 4

4. BULGULAR ve YORUM

Araştırmanın bu bölümünde, toplanan verilerin çözümlenmesi sonucu elde edilen bulgular ve bu bulgulara ilişkin yorumlar yer almaktadır.

4.1 Kişisel Bilgiler

Tablo 4.1.1: Keman eğitimcilerinin cinsiyete göre dağılımı

Cinsiyet	Sayı
Bay	14
Bayan	26
Toplam	40

Tabloda görüldüğü gibi ankete katılan keman eğitimcilerinin 14' ü bay, 26' sı bayandır.

Tablo 4.1.2: Keman eğitimcilerinin mezun oldukları okullara göre dağılımı

Mezun Olduğu Okul	Sayı
Konservatuar	8
Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi	1
Güzel Sanatlar Fakültesi	1
Müzik Öğretmenliği	26
Diğer	4
Toplam	40

Ankete katılan keman eğitimcilerinin 8' i Konservatuar, 1'i Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi, 1'i Güzel Sanatlar Fakültesi ve 26' sı Müzik Öğretmenliği bölümlerinden mezun olmuştur. Dört keman eğitimcisi ise diğer seçeneğini işaretlemiştir.

Tablo 4.1.3: Keman eğitimcilerinin mezuniyet derecelerine göre dağılımı

Mezuniyet Derecesi	Sayı
Lisans	18
Yüksek Lisans	9
Doktora	5
Sanatta Yeterlilik	3
Diğer	5
Toplam	40

Tabloda görüldüğü gibi keman eğitimcilerinin 18' i lisans, 9' u yüksek lisans, 5' i doktora ve 3' ü sanatta yeterlilik dereceleri ile mezun olmuştur. Beş keman eğitimcisi ise diğer seçeneğini işaretlemiştir.

Tablo 4.1.4: Keman eğitimcilerinin ünvan dağılımı

Unvan	Sayı
Profesör	3
Doçent	-
Yardımcı Doçent	4
Öğretim Görevlisi	1
Araştırma Görevlisi	9
Diğer	23
Toplam	40

Ankette görüş bildiren keman eğitimcilerinin 3' ü profesör, 4' ü yardımcı doçent, 1' i öğretim görevlisi, 9' u araştırma görevlisi kadrosunda çalışmaktayken, 23' ü ise diğer kadrolarda çalışmaktadır.

Tablo 4.1.5: Keman eğitimcilerinin deneyim sürelerine göre dağılımı

Deneyim Süresi	Sayı
1-5 yıl	15
6-10 yıl	13
11-15 yıl	6
16-20 yıl	3
20 yıldan fazla	3
Toplam	40

Ankete katılan keman eğitimcilerinin 15'i 1-5 yıl, 13' ü 6-10 yıl, 6' sı 11-15 yıl, 3' ü 16-20 yıl ve 3'ü 20 yıldan fazla süre ile çalışmaktadır.

4.2 Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın birinci alt problemi: “Keman metotlarının biçim ve içeriği, metot seçimine ne ölçüde etki etmektedir?”

Tablo 4.2.1: Keman eğitimcilerinin metot seçiminde metotların biçim ve içeriğine ilişkin görüşlerinin tablosu

İstatistik Görüş	Hiç		Az		Kısmen		Büyük ölçüde		Tamamen		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Metotta, eğitimciye kullanma konusunda rehberlik eden açıklamalara yer verilmelidir	-	0	2	5	9	22.5	19	47.5	10	25	40	100
Metot, öğrenciye kazandırılan bilgi ve becerileri sınavıcı sorular kapsamalıdır.	1	2.5	6	15	9	22.5	18	45	6	15	40	100
Metotta, temel müzik bilgilerinin öğrenilmesine yönelik çalışmalar olmalıdır.	-	0	1	2.5	7	17.5	17	42.5	15	37.5	40	100
Metot, kemanın tanıtılmasına ilişkin bilgileri kapsamalıdır.	-	0	-	0	6	15	19	47.5	15	37.5	40	100
Keman duruşu-tutuşu ve kemandan düzgün ses elde etmeye yönelik bilgilere yer verilmelidir.	-	0	-	0	5	12.5	19	47.5	16	40	40	100
Metotta, görsel öğeler yer almalıdır. (resim, CD, renkli baskı vb.)	-	0	3	7.5	10	25	12	30	15	37.5	40	100
Metotta, oyun ögesine yer verilmelidir	1	2.5	4	10	11	27.5	8	20	16	40	40	100

Tablo 4.2.1' de görüldüğü üzere;

“Metotta, eğitimciye kullanma konusunda rehberlik eden açıklamalara yer verilmelidir” görüşüne, ankete katılan keman eğitimcilerinin %47.5' i büyük ölçüde, %25' i tamamen, %22.5' i kısmen, %5' i az seçeneklerini işaretleyerek görüşlerini bildirmişlerdir. Hiç seçeneğinde görüş bildiren olmamıştır.

Keman eğitimcilerinin büyük çoğunluğu, içeriği hakkında bilgilendirme yapılmış keman metotlarını tercih etmektedirler. Bu metotları tercih etme sebepleri eğitimciye kolaylık sağlaması ile ilişkilendirilebilir. Ancak eğitim – öğrenim ilişkisi içerisinde günümüze kadar gelen keman metotlarının, müzik okullarının açılmasına rağmen yeterli metot çalışmaları yapılmadığından bu gün bu ilişkiden yeterince kurulamamış, kaynakça ve bibliyografya istenilen düzeye ulaşamamıştır.

“Metot, öğrenciye kazandırılan bilgi ve becerileri sınavıcı sorular kapsamalıdır.” görüşüne, %45' i büyük ölçüde, %15' i tamamen, %22.5' i kısmen, %15'si az ve %2.5' i hiç kapsamamalıdır şeklinde görüş bildirmiştir.

Görüş bildirenlerin büyük çoğunluğu seçilecek metotta öğrenciye kazandırılan bilgi ve becerileri sınavıcı sorulara yer verilmesi görüşündedir. Bu sayede öğretmen, öğrenmenin gerçekleşip gerçekleşmediğini veya hangi oranda gerçekleştiğini kolayca saptayabilir. Öğretici, konu ile ilgili metodu veya metotları uygularken, öğrenci bu uygulamalarla çalışarak deneyimini arttırmaktadır. Bu saydam yapı, öğreticinin rehberi, öğrenenin çalışabileceği bir kaynak olabilmektedir. Böylece eksik kalmış ya da tam olarak anlaşılmamış olan bilgilerin telafisi de mümkün olacaktır.

“Metotta, temel müzik bilgilerinin öğrenilmesine yönelik çalışmalar olmalıdır.” Bu görüşe keman eğitimcilerinin %42.5' i büyük ölçüde, %37.5' i tamamen, %17.5' i kısmen ve %2.5' i az diyerek görüşlerini bildirmişlerdir. Hiç seçeneğinde görüş bildiren olmamıştır.

Ankete katılan keman eğitimcilerinin büyük bir kısmı temel müzik bilgilerinin öğrenilmesine yönelik çalışmaların yapılması gerektiği görüşündedir. Bu çalışmaların yapılması gerektiği konusuna çoğunluğun katılıyor olması, çalgı eğitiminde ve dolayısıyla keman eğitiminde müziksel hazır bulunuşluk sağlandığı takdirde

öğrenmenin daha hızlı, etkili, kolay ve anlaşılır şekilde olacağını düşünmelerinden kaynaklanıyor olabilir.

“Metot, kemanın tanıtılmasına ilişkin bilgileri kapsamalıdır.” görüşüne %47.5’ i büyük ölçüde, %37.5’ i tamamen, %15’ i kısmen seçeneklerini işaretleyerek görüşlerini bildirmişlerdir. Hiç ve az seçeneklerinde görüş bildirilmemiştir.

Ankete katılan keman eğitimcilerinin görüşlerine göre, seçilecek olan keman metodunda kemana tanıtıcı bilgilere yer verilmelidir. Kemana tanıtıcı bilgilere yer verilmesinin, keman eğitiminin duyuşsal alandaki etkilerinin yanı sıra, öğrencilerin bilişsel alanlarında da olumlu etkiler yaratacağı söylenebilir.

“Keman duruşu-tutuşu ve kemandan düzgün ses elde etmeye yönelik bilgilere yer verilmelidir.” görüşüne, keman eğitimcilerinin %47.5’ i büyük ölçüde, %40’ i tamamen, %12.5’ i kısmen diyerek görüşlerini belirtmişlerdir. Hiç ve az seçeneklerinde görüş bildiren olmamıştır.

Keman eğitimcilerinin yarısından fazlasının, tamamen ve büyük ölçüde, seçilecek metotta keman duruşu-tutuşu ve kemandan düzgün ses elde etmeye yönelik bilgilere yer verilmelidir görüşünde olması, fiziksel etkenlerin de keman eğitiminde önemli bir unsur olduğunu düşünmelerinden kaynaklanıyor olabilir.

“Metotta, görsel öğeler yer almalıdır. (resim, CD, renkli baskı vb.)” Bu görüşe, keman eğitimcilerinin %37.5’ i tamamen, %30’ u büyük ölçüde, %2.5’ i kısmen ve %7.5’ i az seçeneklerini işaretleyerek görüşlerini bildirmişlerdir. Hiç seçeneğinde görüş bildirilmemiştir.

Keman eğitimcilerinin tamamen ve büyük ölçüde olmak üzere, büyük çoğunluğunun, seçilecek olan metotta görsel öğelere yer verilmelidir, görüşünde olması, 4-7 yaş başlangıç keman eğitiminde resim, CD, renkli baskı vb öğelerin çocukların algı sürecini hızlandıracağı ve dikkatlerini daha kolay çekerek daha etkili bir öğrenme gerçekleştirebilecekleri şeklinde yorumlanabilir. Konuların aktarımı fotoğraf, çizimler vb. ile desteklendiğinde ve öğretilecek konular, belirli bir sıra içerisinde, basitten zora doğru verildiğinde, öğreticinin planları da bilimsel bir anlayışla ivme kazanacaktır.

“Metotta, oyun ögesine yer verilmelidir” görüşüne, keman eğitimcilerinin %40’ ı tamamen, %27.5’ i kısmen, %20’ si büyük ölçüde, %10’ u az ve %2.5’ i hiç seçeneklerini işaretleyerek görüşlerini bildirmişlerdir.

Ankete katılan keman eğitimcilerinin 1’ i dışında, büyük bir kısmı oyun ögesine yer verilmesi gerektiği görüşündedir. Çocuklarla ders yaparken bir yetişkin ile olduğu gibi iletişim kurmanız onların ilgilerini çekmekten çok sıkılmalarına hatta müzikten uzaklaşmalarına sebep olabilir. Keman eğitimcilerinin çoğunluğunun bu görüşte olması, müzikal oyunlarla çocukların motivasyonunu arttırmak ve aynı zamanda eğlenmelerini sağlayarak farkında olmadan öğrenmenin gerçekleşmesini sağlamak istedikleri şeklinde yorumlamak mümkündür.

Jean Piaget aktif öğrenme yönteminde; yeni bir şey öğrenirken, öğrenme işleminin bütün duyunların desteğiyle yapılabilmesini önerirken, çocukların keşfederek ve deneyimleyerek öğrenmelerinin önemini vurgular. Keman eğitimcisi çevresel koşulları düşünerek, çocuğun fiziksel ve zihinsel düzeyine göre metotları belirleyerek, onun üretimine katacağı yaratıcılıkla hem çocuğu eğlendirmiş hem de aktif öğrenmesine yardımcı olacaktır.

Diğer seçeneğinde, 1 keman eğitimcisi çocuk beş yaşında okuma yazma öğrenmeye başlayacağına göre, 6. ve 7. maddelere benzer anket sorularının öğretmeni taklit etmesi, bolca müzik dinletilmesi gibi maddeler ile çoğaltılabileceği yönünde görüş bildirmiştir.

4.3 İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın ikinci alt problemi: “Keman metotlarında kullanılan farklı yöntem ve teknikler, metot seçimi üzerinde ne derece etkili olmaktadır?”

Tablo 4.3.1: Keman eğitimcilerinin farklı yöntemlerdeki metotlara ilişkin görüşlerini gösteren tablo

İstatistik Görüş	Hiç		Az		Kısmen		Büyük ölçüde		Tamamen		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Keman eğitimine, La telinde süreli/süresiz yay alıştırma ile başlanmalıdır.	-	0	-	0	5	12.5	18	45	17	42.5	40	100
Keman eğitimine, Re telinde süreli/süresiz yay alıştırma ile başlanmalıdır.	2	5	7	17.5	4	10	20	50	7	17.5	40	100
Keman eğitimine, boş tellerde pizzicato ile başlanmalıdır.	16	40	4	10	8	20	8	20	4	10	40	100

Tablo 4.3.1’ de görüldüğü gibi;

“Keman eğitimine, La telinde süreli/süresiz yay alıştırma ile başlanmalıdır.” ankete katılan keman eğitimcilerinin %47.5’ i tamamen, %45’ i büyük ölçüde, %12.5’ i kısmen seçeneklerini işaretleyerek görüşlerini bildirmişlerdir. Hiç ve az seçeneklerinde görüş bildiren olmamıştır.

Keman eğitimcilerinin büyük bir kısmının keman eğitimine “La” telindeki alıştırma ile başlanması gerektiği konusunda hem fikir oldukları görülmektedir. Bu durum “La” telinin bulunduğu ses perdesi ile tel yüksekliğinin öğrencinin duyuşsal ve fiziksel yapısına uygunluğu şeklinde açıklanabilir. Bu uygunluk, doğuştan gelen ve kişiliği zorlamadan, baskı altına almak yerine, onu cesaretlendirerek öğrenimin gerçekleşmesine uygun bir ortam sağlamayı desteklemekte, alıştırma çocuğun algılayış biçimiyle geliştirmektedir.

“Keman eğitimine, Re telinde süreli/süresiz yay alıştırma ile başlanmalıdır.” görüşüne %50’ si büyük ölçüde, %17.5’ i tamamen, %17.5’ i az, %10’ u kısmen ve %5’ i hiç seçeneklerini işaretleyerek görüşlerini bildirmişlerdir.

Bu görüşe keman eğitimcileri büyük ölçüde katılarak, keman eğitimine ikinci sırada “Re” telinde başlanmalıdır görüşünü desteklemişlerdir. İnsan sesine olan yakınlığı ve kalın bir ses olması sebebiyle, “Re” teli üzerinde yapılan ilk yay egzersizlerinde düzgün ses elde etmenin daha kolay olması, tercih edilme oranını etkilemektedir denilebilir. İkinci sırada başlanan bu anlayış, egzersizlerle öğrenmenin aktif ve kompleks bir zihinsel süreç olduğunu desteklemelidir. Öğrenci kendisine aktarılan bilgileri, tekrarlayarak aldığı, bilgiyi süzgeçten geçirip yorumlayarak,, kendi dünyasında bir anlam yükleyerek gelişebilmektedir.

“Keman eğitimine, boş tellerde pizzicato ile başlanmalıdır.” görüşüne ise, %40’ ı hiç, %20’ si büyük ölçüde, %10’ u tamamen, %20’ si kısmen ve %10’ u az seçeneklerini işaretleyerek görüşlerini bildirmişlerdir.

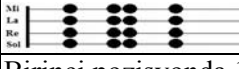
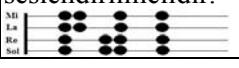
Öğrenme, kişinin çevresini algılama ve yorumlama süreciyle ilişkili olduğundan, öğrenmede önemli olan, kişinin olayları ve durumları sırayla anlaması önerilmektedir. Ancak öğretmenlerin pizzicato ile keman eğitimine başlanması fikrini desteklemediği görülmektedir. Bu görüşten yola çıkarak, keman eğitimcilerinin ilk derslerden itibaren sağ-sol el uyumuna önem verdikleri ve yay kullanımına ilişkin kazanımların en baştan öğretilmesi gerektiği fikrinde oldukları sonucuna varılabilir.

Diğer seçeneğinde, 1 keman eğitimcisi 4-7 yaş çocuklarının ses aralıklarına uyumu bakımından, yay çekme alıştırma ile Re teli ile başlanmak daha uygundur, minik çocuk ezgileri ile bağ kurmak re ile daha kolay olmaktadır derken, 1’ i önceliğin keman ve yay tutuşuna verilmesini ve sonra yay alıştırma ile yapılmasını, 1’ i küçük yaştaki çocukların sıkılacağı için boş teller üzerine şarkılar yazılabileceğini ve 1’ i de Re telinde başlayan metotların varlığının, öğrencinin fiziksel kolaylıkları göz önünde bulundurularak, öğretmene çeşitlilik ve kolaylık sağlayabildiğini, bu nedenle öğretmenlerin öğrencilere göre çeşitli metotlar kullanabileceğini söyleyerek görüşlerini bildirmişlerdir.

4.4 Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın üçüncü alt problemi: “Keman metotlarında parmakların tuşe üstündeki konumlandırılmalarındaki farklılıklar, metot seçimi üzerinde ne derece etkili olmaktadır?”

Tablo 4.4.1: Keman eğitimcilerinin metot seçimlerinde, parmakların tuşe üzerindeki konumlandırılmalarındaki farklılıkların etkisini gösteren tablo

İstatistik Görüş	Hiç		Az		Kısmen		Büyük ölçüde		Tamamen		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Birinci pozisyonda 1, 2, 3 ve 4. Parmaklar, bütün tellerde doğal (naturel) konumda seslendirilmelidir. 	11	27.5	8	20	6	15	12	30	3	7.5	40	100
Birinci pozisyonda 1, 2, 3 ve 4. Parmaklar, bütün tellerde aynı konumda seslendirilmelidir. 	1	2.5	1	2.5	3	7.5	16	40	19	47.5	40	100
Birinci pozisyonda 1, 2, 3 ve 4. parmaklar, “sol-re” ve “la-mi” tellerinde aynı konumda seslendirilmelidir. 	5	12.5	9	22.5	9	22.5	12	30	5	12.5	40	100

Tablo 4.4.1’ de görüldüğü gibi;

Ankete katılan keman eğitimcilerinin %27.5’ i hiç, %20’ si az, %15’ i kısmen %30’ u büyük ölçüde ve %7.5’ i tamamen diyerek, Konumlandırma ile ilgili birinci seçeneğe ilişkin görüşlerini bildirmişlerdir.

Büyük bir çoğunluğun görüşüne göre, birinci seçenekteki konumlandırma modelinin, başlangıç düzeyi için, keman eğitimcileri tarafından çok fazla tercih edilen bir model olmadığı söylenebilir. %27.5’ i ise bu modeli hiç kullanmamaktadır. Bunun sebebini her telde farklı bir el kalıbı gerektirmesi ve bu sebeple akılda kalıcılığının daha az olması şeklinde açıklamak mümkündür.

İkinci seçeneğe ilişkin görüş bildiren keman eğitimcilerinin %47.5' i tamamen, %40' ı büyük ölçüde, %7.5' i kısmen, %2.5' i az ve %2.5' i hiç seçeneklerini işaretlemişlerdir.

Ankete katılan keman eğitimcilerinin büyük bir çoğunlukla, başlangıç düzeyindeki keman eğitiminde bu modeli kullanmaktadırlar. Birinci seçenekteki modelin aksine, bu konumlandırma modeli bütün tellerde aynı sol el kalıbında olduğu için, akılda kalıcılığı daha kolaydır. Tek bir tel üzerinde 1, 2, 3, 4 numaralı parmakları konumlandırdıktan sonra, diğer teller üzerinde aynı alıştırmalar kolayca tekrar edilebilir. Bu sayede 4 tel üzerinde hızlı bir şekilde öğrenmenin gerçekleşmesi sağlanmış olur.

Üçüncü seçenekte ise, %22.5' unun az, %22.5' unun kısmen, 30%' unun büyük ölçüde, %12.5' inin hiç ve %37.5' inin tamamen şeklinde görüş bildirdikleri görülmektedir.

Üçüncü seçeneğe ait konumlandırma modeli keman eğitimcilerinin %12,5' i tarafından hiç kullanılmamasına karşın, birinci seçenektan sonra en çok tercih edilen konumlandırma modeli olduğunu söylemek mümkündür. Bu konumlandırma modeli, telleri iki gruba (sol-re, la-mi) ayırır ve iki farklı sol el kalıbının seslendirilmesine yöneliktir. Başlangıç düzeyinde, öğrencilerin algı düzeylerine göre bu seçenek tercih edilebilir. Görüldüğü üzere öz-yeterlik algısı hem öğretmenin öğrenme-öğretme sürecindeki etkililiği, istekliliği ve verimliliğiyle hem de bunun bir sonucu olan öğrenci başarısı, tutumları ve öz-yeterlik algısıyla ilişkilidir.

Görüş bildiren 1 keman eğitimcisi birinci seçeneği “nota öğretmeyi hedefleyen”, ikinci seçeneği “doğal parmak düşümünü hedefleyen”, üçüncü seçeneği “doğala yakın parmak düşümünü hedefleyen” bir model olarak tanımlarken, 1 keman eğitimcisi Re ve La tellerinde ikinci seçenekteki konumlandırmanın öğrenilmesinden sonra öğrencinin algısına göre bir yol izlenmesi gerektiğini ve 1 keman eğitimcisi seçenek olarak sunulmuş olan her bir modelin öğretilmesi gerektiğini ancak başlangıç düzeyinde sırasıyla 2., 3. ve 1. seçeneklerdeki modellerin uygulanması gerektiği görüşündedir.

Ankete katılan keman eğitimcilerinin görüşlerinden yola çıkarak, başlangıç düzeyinde en çok tercih edilen konumlandırma modelleri sırasıyla birinci, üçüncü ve ikinci seçeneklerde sunulduğu gibidir.

4.5 Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın dördüncü alt problemi: “Keman metotlarında eşlikli alıştırma yer alması, o metot seçimi üzerinde ne derecede etkili olmaktadır?”

Tablo 4.5.1: Eşlikli alıştırma yer aldığı metotların, keman eğitimcilerinin metot seçimleri üzerindeki etkilerini gösteren tablo

İstatistik Görüş	Hiç		Az		Kısmen		Büyük ölçüde		Tamamen		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Piyano eşlikli alıştırma yer verilmelidir.	-	0	-	0	7	17.5	18	45	15	37.5	40	100
Keman eşlikli alıştırma yer verilmelidir.	-	0	-	0	3	7.5	28	70	9	22.5	40	100
Ritim eşlikli alıştırma yer verilmelidir.	1	2.5	-	0	14	35	17	42.5	8	20	40	100

Tablo 4.5.1’ de görüldüğü gibi;

Ankette görüş bildiren keman eğitimcilerinin %37.5’ i büyük ölçüde, %45’ i tamamen, %17.5’ i kısmen seçeneklerini işaretleyerek, “Piyano eşlikli alıştırma yer verilmelidir” seçeneği ile ilgili görüşlerini bildirmişlerdir. Hiç ve az seçeneklerini işaretleyen olmamıştır.

Keman eğitimcilerinin yarısından fazlasının keman eğitiminde piyano eşlikli alıştırma yer veren metotlara önem veriyor olması, piyano eşliğinde yapılacak olan keman derslerinin, öğrencinin müzikalitesi, uyum becerisi ve entonasyon olgusu üzerinde olumlu etkileri olduğu şeklinde yorumlamak mümkündür.

“Keman eşlikli alıştırmlara yer verilmelidir” seçeneği için keman eğitimcilerinin %70’ i büyük ölçüde, %22.5’ i tamamen ve %7.5’ i kısmen yönünde görüş bildirmiştir. Hiç ve az seçeneklerinde görüş bildiren olmamıştır.

Keman eğitimcilerinin büyük bir çoğunluğu, keman eşlikli alıştırmlara yer verilmesi görüşünü desteklemiştir. Bu görüş, öğrenme aşamasında birlikte çalışmanın öğrencinin motivasyonunu arttırdığı, müzikalitesini ve işbirlikçi duygularını geliştirdiği şeklinde yorumlanabilir. Birlikte yapılan çalışmalarda girişkenlik, sağlıklı ilişkiler başlatmak ve yürütmek, iletişim becerileri ve etkileşim ile öğrenmeyi hızlandırmaktadır. Kişinin değişik durumlara uyum gösterebilme yeteneğini geliştirmesi de müzikal gelişimini etkileyen sosyal boyut ile ilgilidir.

“Ritim eşlikli alıştırmlara yer verilmelidir” için keman eğitimcilerinin %42.5’ i büyük ölçüde, %20’ si tamamen, %35’ i kısmen ve %2.5’ i hiç seçeneklerini işaretleyerek görüşlerini bildirmişlerdir. Az seçeneğinde görüş bildiriren olmamıştır.

Ankete katılanların büyük çoğunluğu, ritim eşlikli alıştırmlara yer verilmeli görüşündedir; ritim eşlikli alıştırmlar, çocuğun çalgısı ile seslendirdiği nota değerlerini kavramasına yardımcı olur ve ritim duygusunun gelişmesini desteklerken, çeşitli ritim kalıpları ile yapılan eşlikler, etütlerin çocuklar tarafından zevkle seslendirilmesine katkıda bulunur.

Diğer seçeneğinde, 1 keman eğitimcisi orff çalgıları ile yapılan eşliklerin, özellikle grup keman eğitiminde, son dönemlerde çokça kullanılmakta olduğu yönünde görüş bildirmiştir.

4.6 Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın beşinci alt problemi: “Keman metotlarının seçiminde keman eğitimcilerinin metot seçimlerini etkileyen etmenler nelerdir?”

Tablo 4.6.1: Keman eğitimcilerinin metot seçimine ilişkin görüşlerini gösteren tablo

İstatistik Görüş	Hiç		Az		Kısmen		Büyük ölçüde		Tamamen		Toplam	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Bireysel özellikler dikkate alınmalıdır.	-	0	-	0	4	10	21	52.5	15	37.5	40	100
Aranılan metoda kolay ulaşılabilinmelidir.	2	5	2	5	4	10	19	47.5	13	32.5	40	100
Öğrencilerin algılama düzeyleri dikkate alınmalıdır.	-	0	2	5	3	7.5	13	32.5	22	55	40	100

Tablo 4.6.1’ de görüldüğü gibi;

“Bireysel özellikler dikkate alınmalıdır” seçeneğini işaretleyen keman eğitimcilerinin %52.5’ i büyük ölçüde, 37.5’ i tamamen ve %10’ u kısmen olmak üzere görüşlerini bildirmişlerdir. Hiç ve az seçenekleri ile ilgili görüş bildirilmemiştir.

Keman eğitimcilerinin büyük bir çoğunluğu bireysel özellikler dikkate alınmalıdır diyerek, metot seçiminde öğrencilerin bireysel özelliklerinin etkili olduğunu düşündüklerini göstermişlerdir. Böylece bireysel özelliklere uygun seçilecek bir metot ile yapılacak olan keman derslerinden alınan verimin daha yüksek olacağı söylenebilir. Psiko-motor yetenekler bir takım fiziksel yeteneklerle ilgilidir. Bireysel özellikler düşünülerek, kondüsyon, hareket yeteneği, fiziksel güç ve enerji, bedensel boyutla ilişkili olduğundan metot seçiminde sağlıklı bir benlik kavramının gelişebilmesi için bu dört boyutun birlikte düşünülmesi gerekir.

“Aranılan metoda kolay ulaşılabilinmelidir” için keman eğitimcilerinin %47.5’ i büyük ölçüde, %32.5’ i tamamen, %5’ i az, %5’ i hiç ve %10’ u kısmen seçeneklerini işaretleyerek görüşlerini bildirmişlerdir.

Ankete katılan keman eğitimcileri büyük bir çoğunlukla metoda kolay ulaşabilmenin tercihlerine etki ettiği yönünde görüş belirtmişlerdir. Ulaşılabilinen metotlar ile sınırlı kalmanın öğretmenin öğrenciye ve dersin hedeflerine yönelik hareket etmesini kısıtladığını ya da keman eğitimcilerinin ihtiyaçları olan metotları edinme konusunda sıkıntı yaşadıklarını söylemek mümkündür.

“Öğrencilerin algılama düzeyleri dikkate alınmalıdır” seçeneğini işaretleyen keman eğitimcilerinin %55’ i tamamen, %32.5’ i büyük ölçüde, %7.5’ i kısmen ve %5’ i az seçeneklerini işaretleyerek görüşlerini bildirmişlerdir. Hiç seçeneğini işaretleyen olmamıştır.

Keman eğitimcilerinin yarısından fazlasının tamamen ve büyük ölçüde öğrencilerin algılama düzeylerinin dikkate alınması gerektiğini söylemesi, seçilecek olan metotların, öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psiko-motor gelişmelerindeki farklılıklara bağlı olarak, değişkenlik gösterebileceğini ifade etmişlerdir şeklinde yorumlanabilir.

Diğer seçeneğinde, 1 keman eğitimcisi öğrencilerin her türlü metodu tanıyabilmesi amacı ile aranan metoda bir şekilde ulaşılması gerektiğini belirtirken, 1 keman eğitimcisi kolay ulaşılabilinen metotların her zaman öğrencilerin özelliklerine uygun olmayacağını, metodun öğretmende olmasının ulaşılabilirlik için yeterli olduğunu ve algılama düzeyleri ile ilişkili olarak öğrencinin okuma yazma bilip bilmemesinin, yaşının ve öğrenme stillerinin dikkate alınması gerektiği yönünde görüş bildirmişlerdir.

4.7. Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın altıncı alt problemi: “Keman metotlarının, keman eğitimcileri tarafından tercih sırasına göre kullanılma durumları nedir?” Bu alt probleme ilişkin araştırmaya kaynaklık eden 9 metot ile ilgili iki çoktan seçmeli soruya cevap aranmıştır.

Tablo 4.7.1: Keman eğitimcilerinin kullandıkları keman metotlarını gösteren tablo

İstatistik Görüş	f	Toplam
Suzuki Violin School Book Vol. I	37	40
Maia Bang Violin Method Part I	12	40
Violin Fun Book for young students	14	40
A Tune a Day for violin fun book I	5	40
The ABC’ s of Violin for absolute beginner book I	2	40
I Can Read Music: a note reading book for violin students Vol. I	1	40
Picture Yourself Playing Violin	1	40
Stepping Stones	-	40
The Fun Factory Violin Book	2	40

Tablo 4.7.1’ de görüldüğü gibi

4-7 yaş başlangıç keman eğitiminde ankete katılan keman eğitimcilerinin 37’ si Suzuki Violin School Vol. I metodunu, 12’ si Maia Bang Violin Method Part I’ i, 14’ ü Violin Fun Book for young students’ ı, 5’ i A Tune a Day for violin book I’ i, 2’ si The ABC’ s of Violin for absolute beginner book I’ i, 1’ i I Can Read Music: a note reading book for violin students Vol. I’ i ve 2’ si The Fun Factory Violin Book’ u kullanırken, Stepping Stones adlı metodu ders aracı olarak kullanmadıkları saptanmıştır.

Keman eğitimcilerinin büyük bir çoğunlukla sırasıyla, Suzuki Violin School Vol. I, Violin Fun Book for young students ve Maia Bang Violin Method Part I metotlarını kullandıkları tespit edilmiştir.

Diğer seçeneğini işaretleyen keman eğitimcilerinin 1’ i Susi und Eddi metodunu, 7’ si Ömer Can I’ i, 2’ si Çevreden Evrene Keman Eğitimi metodunu, 6’ sı M. Crickboom I’ i, 1’ i H. Sitt Op. I Part I’ i, 1’ i Sevcik Op.I Part I’ i, 1’ i Walza

Walom metodunu ve 1'inin de Eta Cohen' s Young Recital Pieces Book metodunu kullandığı görülmektedir.

Tablo 4.7.2: Keman eğitimcilerinin tercih ettikleri metotların önem sırasını gösteren tablo

İstatistik Görüş	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
	f	f	f	f	f	f	f	f	f
Suzuki Violin School Vol. I	21	7	3	3	-	-	-	1	-
M. Bang Violin Method Part I	2	5	5	4	-	-	-	1	2
Violin Fun Book	5	10	-	1	-	-	1	-	-
A Tune a Day for violin book I	-	3	4	1	1	-	-	2	-
The ABC' s Of Violin Book	1	1	3	-	3	2	-	-	1
I Can Read Music Vol. I	1	-	-	-	1	4	2	-	-
Picture Yourself Playing Violin	-	-	1	-	2	2	-	-	4
Stepping Stones	-	-	1	2	1	-	-	3	1
The Fun Factory Violin Book	-	2	2	1	-	-	5	1	-
Ömer Can I	2	1	1	1	-	-	-	-	-
Çevreden Evrene Keman Eğitimi I	-	-	2	-	-	-	-	-	-
M. Crickboom I	2	-	-	-	1	-	-	-	-
H. Sitt Op. I Part I	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Sevcik Op. I Part I	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Le Petit Paganini	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Walza Walom	-	-	1	-	-	-	-	-	-

Tablo 4.7.2' de görüldüğü üzere,

Tercih edilen önem sırasıyla, 21 keman eğitimcisi Suzuki Violin School Book Vol. I, 10 keman eğitimcisi Violin Fun Book for young students, 5 keman eğitimcisi Maia Bang Violin Method Part I, 2 keman eğitimcisi Stepping Stones, 3 keman eğitimcisi The ABC' s of Violin Book, 4 keman eğitimcisi I Can Read Music Vol. I, 5 keman eğitimcisi The Fun Factory Violin Book, 2 keman eğitimcisi A Tune a Day for violin book I ve 4 keman eğitimcisi Picture Yourself Playing Violin metotlarının bulunduğu seçenekleri işaretlemişlerdir.

Ankette görüş bildiren keman eğitimcilerinin 4-7 yaş başlangıç keman eğitiminde en çok kullandıkları ilk üç metodun sırası ile tercih ettikleri önem sırasına göre işaretlemiş oldukları metotların, aynı sıralamada olduğu görülmektedir. Bu metotlar sırasıyla, Suzuki Violin School Book Vol. I, Violin Fun Book for young students, Maia Bang Violin Method Part I metotlarıdır. Bu metotların öğretmen görüşleri ile kısmen uyuşmakta olduğu görülmektedir.

BÖLÜM 5

5. SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu bölümde, “4-7 Yaş Başlangıç Keman Eğitiminde Kullanılan Metotlara Yönelik Keman Eğitimcilerinin Görüşleri” adlı araştırmanın bulgular ve yorumlarına bağlı olarak ulaşılan sonuçlara ve bu sonuçlara ilişkin önerilere yer verilmiştir. . Ankara ilinde bireysel çalgı (keman) dersi veren, keman eğitimcileri araştırma kapsamına alınmıştır

5.1 Sonuç

Araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

5.1.1 Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Sonuçlar

“Keman metotlarının biçim ve içeriği, metot seçimine ne ölçüde etki etmektedir?” alt problemine ilişkin, keman eğitimcilerine yedi soru yöneltilmiştir. Anket sorularından elde edilen bulgular ile aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Ankete katılan keman eğitimcilerinin, “Metotta, eğitimciye kullanma konusunda rehberlik eden açıklamalara yer verilmelidir” , “Metot, öğrenciye kazandırılan bilgi ve becerileri sınavıcı sorular kapsamalıdır.”, “Metotta, temel müzik bilgilerinin öğrenilmesine yönelik çalışmalar olmalıdır.”, “Metot, kemanın tanıtılmasına ilişkin bilgileri kapsamalıdır.” , “Keman duruşu-tutuşu ve kemandan düzgün ses elde etmeye yönelik bilgilere yer verilmelidir.” görüşlerine “Büyük Ölçüde”, “Metotta, görsel öğeler yer almalıdır. (resim, CD, renkli baskı vb.)” ve “Metotta, oyun ögesine yer verilmelidir” görüşlerine “Tamamen” katılmakta oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Metot seçiminde biçim ve içerik açısından görüşleri alınan keman eğitimcilerinin tamamına yakınının, yöneltilen yedi soruya büyük ölçüde ve tamamen

cevaplarını verdikleri görülmektedir. Buna bağlı olarak, 4-7 yaş başlangıç keman eğitiminde kullanılan metotlar; öğretmene rehberlik edebilmeli, temel müzik bilgilerini kazandırmalı ve bu bilgileri sınavıcı sorular içermeli, kemanın yapısı, keman tutuşu-duruşu ve kemandan düzgün ses elde etmeye yönelik bilgi ve açıklamalarda bulunmalı, görsel öğelere ve oyun öğesine çokça yer vermelidir, sonucuna ulaşılmıştır.

5.1.2 Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Sonuçlar

“Keman metotlarında kullanılan farklı yöntem ve teknikler, metot seçimi üzerinde ne derece etkili olmaktadır?” alt problemine ilişkin keman eğitimcilerine 3 soru yöneltilmiştir. Anket sorularından elde edilen bulgulara bağlı olarak elde edilen sonuçlar aşağıda açıklanmıştır.

Ankete katılan keman eğitimcileri, “Keman eğitimine, La telinde süreli/süresiz yay alıştırmaları ile başlanmalıdır.” görüşüne “Tamamen” , “Keman eğitimine, Re telinde süreli/süresiz yay alıştırmaları ile başlanmalıdır.” görüşüne “Büyük Ölçüde”, “Keman eğitimine, boş tellerde pizzicato ile başlanmalıdır.” görüşüne “Hiç”, seçeneklerini işaretleyerek görüşlerini bildirmişlerdir.

Keman metotlarındaki farklı yöntem ve tekniklere ilişkin görüşleri alınan keman eğitimcilerinin yanıtlarından elde edilen bulgulara göre, başlangıç keman eğitimine ilk sırada La teli olmak üzere La ve Re tellerinde yapılacak olan yay alıştırmaları ile başlanmalıdır sonucu elde edilirken, boş tellerde pizzicato yapılarak başlanması fikrine çoğunluğunun katılmamakta olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5.1.3 Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Sonuçlar

“Keman metotlarında parmakların tuşe üstündeki konumlandırılmalarındaki farklılıklar, metot seçimi üzerinde ne derece etkili olmaktadır?” alt problemine yönelik keman eğitimcilerine üç soru sorulmuştur. Anket sorularından elde edilen bulgular ile aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Ankete katılan keman eğitimcileri “Konumlandırma ile ilgili birinci seçeneğe” , “Hiç”, “İkinci ve Üçüncü seçeneklere” ise “Tamamen” şeklinde görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Keman metotlarında parmakların tuşe üstündeki konumlandırılmalarındaki farklılıkların, metot seçimi üzerindeki etkilerine ilişkin görüşleri alınan keman eğitimcilerinin, başlangıç düzeyinde en çok, “birinci, üçüncü ve ikinci” seçeneklerdeki konumlandırma modellerini tercih ettikleri sonucu elde edilmiştir.

5.1.4 Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine İlişkin Sonuçlar

“Keman metotlarında eşlikli alıştırma yer alması, o metot seçimi üzerinde ne derecede etkili olmaktadır?” alt problemine ilişkin keman eğitimcilerine üç soru yöneltilmiştir. Anket sorularından elde edilen bulgulara bağlı olarak;

Ankette görüş bildiren keman eğitimcilerinin, “Pişano eşlikli alıştırma yer verilmelidir” görüşüne “Tamamen” , “Keman eşlikli alıştırma yer verilmelidir” ve “Ritim eşlikli alıştırma yer verilmelidir” görüşlerine “Büyük Ölçüde” katılmakta oldukları sonucuna ulaşmıştır.

Keman metotlarında eşlikli alıştırma yer almasının metot seçimindeki etkilerine ilişkin keman eğitimcilerinin bütün seçeneklere büyük bir çoğunlukla katılmalarıyla birlikte, sırasıyla en çok “ikinci, birinci ve üçüncü” seçenekleri tercih ettikleri sonucu elde edilmiştir.

5.1.5 Araştırmanın Beşinci Alt Problemine İlişkin Sonuçlar

“Keman metotlarının seçiminde keman eğitimcilerinin metot seçimlerini etkileyen etmenler nelerdir?” alt problemine ilişkin keman eğitimcilerine 3 soru yöneltilmiştir. Anket sorularında elde edilen bulgulara bağlı olarak;

Keman eğitimcilerinin, “Bireysel özellikler dikkate alınmalıdır” ve “Aranılan metoda kolay ulaşılabilirliktir” görüşüne “Büyük Ölçüde” , “Öğrencilerin algılama düzeyleri dikkate alınmalıdır” görüşüne ise “Tamamen” katılmakta oldukları sonucuna ulaşmıştır.

Öğrencilerin bireysel özelliklerinin, algılama düzeylerinin ve metotların ulaşılabilirlik durumlarının, keman eğitimcilerinin metot seçimleri üzerinde, önemli bir etkiye sahip olduğu sonucu elde edilmiştir.

5.1.6 Araştırmanın Altıncı Alt Problemine İlişkin Sonuçlar

“Keman metotlarının, keman eğitimcileri tarafından tercih sırasına göre kullanılma durumları nedir?” alt problemine ilişkin keman eğitimcilerine 2 soru yöneltilmiştir. Anket sorularından elde edilen bulgulara bağlı olarak aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

Ankette görüş bildiren keman eğitimcilerinin 4-7 yaş başlangıç keman eğitiminde en çok kullandıkları ilk üç metodun sırası ile tercih ettikleri önem sırasına göre işaretlemiş oldukları metotların, aynı sıralamada olduğu ve bu metotların sırasıyla, Suzuki Violin School Book Vol. I, Violin Fun Book for young students, Maia Bang Violin Method Part I metotları olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5.2 Öneriler

Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda 4-7 yaş başlangıç keman eğitiminde seçilecek metotlara yönelik şu önerilerde bulunulabilir:

5.2.1 Birinci Alt Probleme İlişkin Öneriler

Öğretmen ve öğrencilere rehberlik edebilecek nitelikte açıklamalara yer verilmiş keman metotları tercih edilmelidir. Aynı zamanda müzik ve çalgı eğitimi bir bütün olarak düşünülmeli ve metotlar keman eğitimine ilişkin bilgi becerilerin kavranmasına yönelik bilgilerle birlikte, temel müzik kurallarının öğrenilmesine yönelik çalışmalara da yer vermelidir. Bu çalışmalar müzik oyunlarına dönüştürülmeli ve metotta örnek çalışmalara yer verilmelidir. Dikkat çekici görsel öğelerle desteklenmiş ve renkli baskı metotların tercih edilmesi çocuklar üzerinde daha etkili olacaktır.

Birçok keman metodu yabancı kaynak niteliğinde olduğu için keman eğitimcileri bu kitapların içeriklerinin Türkçeleştirilmesi ile keman eğitimine katkıda bulunabilirler. Dünyada yeterliliği ve geçerliği kanıtlanmış modern metot öğretim yöntem ve yaklaşımlarının en olumlu yönlerinin uygun sentezleri saptanarak, seçmeci

yöntemlerle buluşturulmalıdır. Keman metot çevirisinde öğretim alanındaki gelişmeler yakından takip edilerek, bulunup geliştirilmiş en yeni, en ileri yaklaşım, yöntem ve teknikler incelenerek, bunların Türkçe Öğretimi'ne uygun tarafları adapte edilerek bütünsel bir yönetime yaklaşılabılır.

Eğitilmiş bireylerin her doğrultuda gelişmiş bir karakter ve toplumsal sorumluluk bilincine ulaşmış kişiler olabilmesi düşünüldüğünden, değişen dünyanın dinamik yapısına uyum sağlayabilmek ancak yaratıcı güçlerle donanmış, öğretmen ve öğrencilere rehberlik edebilecek nitelikte açıklamalara yer verilmiş keman metotlarıyla mümkün kılınabilmektedir. Yetenekler, çocuğun parçası durumunda olup kişiliğin tanınması açısından önemli görüldüğünden, bu yaklaşımla süreçte; müzik ve çalgı eğitimi bir bütün olarak düşünülmeli ve metotlar keman eğitime yönelik bilgi becerilerin kavranmasına çalışmalarında metodik bilgilerle birlikte, temel müzik kurallarının öğrenilmesini sağlayacak yeterliliklerin yapısı çözümlenmelidir.

5.2.2 İkinci Alt Probleme İlişkin Öneriler

La ve Re boş telleri ile başlayan metotlara öncelik verilmelidir. Bunun yanında 4-7 yaş aralığındaki çocuklar, yay kullanımı ile birlikte sağ ve sol el koordinasyonunu kurmakta güçlük çekebileceği için psiko-motor gelişmelerine bağlı olarak, boş tellerde pizzicato çalışmaları ile başlayan metotlar da tercih edilebilir. Bu sayede yay hareketlerinden önce sağ kolun tel yüksekliğine göre konumlanması ve sol el kalıbının tuşe üzerine yerleştirilmesinde karşılaşılabilecek olası güçlükler önlenmiş olur.

5.2.3 Üçüncü Alt Probleme İlişkin Öneriler

Çocukların algılama seviyelerine bağlı olarak değişkenlik gösterse de, öncelikli olarak, bütün tellerde parmakların aynı konumda olduğu metotların tercih edilmesi, akılda kalıcılık bakımından öğrenmeyi daha hızlı ve etkili kılacaktır. Sol elin kalıbının doğru bir şekilde öğrenilmesi için, bütün parmaklar tuşe üzerine yerleştirilmelidir. Eğer öğrenci 4. Parmağını kullanmakta güçlük çekiyor ise, aynı konumlandırma başlangıçta sadece 1., 2. ve 3. parmaklar ile yapılabilir.

5.2.4 Dördüncü Alt Probleme İlişkin Öneriler

Öğrencilerin kemanda en çok yaşadığı problemlerden biri entonasyon sorunudur. Piyano ya da keman eşlikli metotların tercih edilmesi öğrencilerin entonasyon problemini en aza indirgediği gibi derslerin daha verimli geçmesine ve öğrencilerin eğlenerek öğrenmesine yardımcı olacaktır.

Müziğin iki önemli ögesinden biri ritimdir. Çalgı eğitiminde, çeşitli ritim aletleri kullanılarak yapılacak çalışmalar ile keman eğitimine farklı bir boyut kazandırılabilir.

5.2.5 Beşinci Alt Probleme İlişkin Öneriler

Öğretilecek bilgilerin doğası gereği, öğretim sistemi de, öğrencileri belli bir amaca ulaştırmak için çalışacak unsurların işbirliği halinde çalıştırılmasıdır. Çoğu kez öğretim metodunun en kuvvetli belirleyicisi ders oturumunda öğrencinin ilgisine ve konunun akışına göre değerlendirilir. Öğrencilerin algılama düzeyleri, öncelikli olarak dikkate alınmalıdır. Öğretmen buna bağlı olarak metot seçimini yapabilmeli dolayısıyla tek bir metoda bağlı kalmamalıdır. Bu sebeple, bir keman eğitimcisi öğrencisinin ihtiyaçlarına karşılık gelecek farklı metotlar edinmelidir. Bilgi düzeyindeki davranışların kazandırılmasında çok etkili olan bu metot, dersin anlaşılıp anlaşılmadığını ortaya koyacak geri bildirimlerle metot seçimi açısından desteklenmelidir.

5.2.6 Altıncı Alt Probleme İlişkin Öneriler

Sırasıyla Suzuki Violin School Book Vol. I, Violin Fun Book for young students, Maia Bang Violin Method Part I en çok kullanılan ve önem verilen keman metotları olma özellikleriyle bu yaş grubunun keman eğitiminde kullanılabilir. Araştırma kapsamında incelenen 9 keman metodunun literatüre kazandırılması açısından, deney ve kontrol grupları oluşturularak, keman eğitiminde kullanılabilirliğine ilişkin çalışmalar yürütülebilir.

Keman metot çalışma önerilerinde, duyularla ve metodik bilgilerle birlikte yöntemi destekleyip, bunlar arasında alıcı ve dengeli etkileşimi sağlamak gerekmektedir. Rehberlik ederken gelişimin evreleri içinde, sanatsal etkinliğin de boyutlarını genişletilmeli, özgün tavırlar desteklenmelidir. Eğitimci yöntem olarak keman eğitiminde, semboller benzeri şekillerle, hayal gücünü geliştirebilir. Çocukların bilişsel gelişiminin hızlanması içinde öneri olarak fiziksel olarak anlatılamayan düşünce ve duyguların imajlarla sembolize edileceğini söyleyebiliriz. Değişen dünyanın dinamik yapısına uyum sağlayabilmek ancak yaratıcı güçlerle donanmış, öğretmen ve öğrencilere rehberlik edebilecek nitelikte açıklamalara yer verilmiş keman metotlarıyla mümkün kılınabilmektedir.

Yurt dışında sayısız keman metodu bulunmasına rağmen ülkemizdeki sayının oldukça düşük olduğu bilinmektedir. Keman eğitimcilerimiz okul öncesi çalgı eğitimine yönelik benzer çalışmalar yürüterek Türk keman metodolojisine önemli katkılar sağlayabilirler.

KAYNAKÇA

AYDIN, A (2007). *Eğitim Psikolojisi Gelişim-Öğrenme-Öğretim*, Tek Ağaç Eylül Yayıncılık, Ankara.

BİLEN,S., ERGEN, D (2010). İlköğretim Düzeyinde Eşlikli Çalmaya Dayalı Keman Eğitiminin Entonasyon, Özgüven ve Tutum Üzerindeki Etkisi. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 01(01), 23-32.

BÜYÜKAKSOY, F (1997). *Keman Öğretiminde İlkeler ve Yöntemler*, Armoni Ltd.Şti., Ankara.

CALİSENDORFF, M (2006). Understanding the Learning Style of Pre-school Children Learning the Violin, *Music Education Research*, Vol. 8, No. 1, March 2006, pp. 83_ 96

ÇALIŞIR, F (1982). *Müzik Dili Sözlüğü*, Yeni Dağarcık Yayınları, Ankara.

ÇELİKKAYA, H. (1997). *Eğitime Giriş (Pedagojik Formasyon Amaçlı)*, Alfa Basım Yayım Dağıtım, İstanbul.

ÇİLDEN, Ş (2001). Müzik, Çocuk Gelişimi ve Öğrenme. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 1-8.

ERDEN, M., AKMAN, Y (1996). *Gelişim ve Öğrenme*. Arkadaş Yayınları.

ERGÜN, G (2006). *Kemanın Tarihsel Gelişimi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.

FİDAN, N (1998). *Eğitime Giriş*. Alkım Yayınları. İstanbul.

GÖNCÜ, Ö., İ (2010). Okulöncesi Eğitimde Müzik Eğitiminin Temel Sorunları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, c.18(2), s.355-362.

GÜLEÇ, K., İ (1994). *Türkiye’ de Ortaöğretim Dönemi 12-18 Yaş Grubunda Keman Eğitim ve Öğretiminin Esasları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Malatya.

GÜNAY,E., UÇAN,A (2006). *Çevreden Evrene Keman Eğitimi I*, Önder matbaa, Ankara.

GÜRGEN, TEKİN, E (2006). Müzik Eğitiminde Yaratıcılığı Geliştiren Yöntem ve Yaklaşımlar. *Eğitim Bilimleri Dergisi*, 07(12), 81-93.

KARAROĞLU, C.F (2009). *Profesyonel Keman Eğitiminde Başlangıç Seviyesindeki Metotlar ile Yöntem ve Tekniklerin İncelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, İstanbul.

KASAP, T., B (2005). Suzuki Okulu Metodu. *İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, c.6(9), s.115-128.

KAYNAK, T (2004). *Okulöncesi Çocuklara Yönelik Piyano Metotlarının İncelenerek Kullanılma Durumlarının Saptanması*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.

KIVRAK, M (1994). *Suzuki Yöntemi İle Piyano Eğitimi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü İzmir.

KOÇAK, N (Yaz, 2001). Erken Çocukluk Döneminde Eğitim ve Türkiye'de Erken Çocukluk Eğitiminin Durumu, *Milli Eğitim Dergisi*, 151. Web: <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/151/kocak.htm>, 06 Mayıs 2011' de alınmıştır.

KOOPMAN, C (2002). Broadly based piano education for children aged 5-7: the PIPO project at the Royal Conservatory of The Hague, Cambridge University Press.

KORUK, Ç (2009). *Teke Yöresinde Kullanılan Telli Çalgıların Müzikal ve Teknik Analizi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Haliç Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

KURTASLAN, Z (2-3 Mayıs 2002). *Türk Keman Okulunun Oluşum Süreci ve Cumhuriyet Dönemine Kadar Olan Gelişimi*. 9. İstanbul Türk Müziği Günleri, Müziksel Gelişimimizi Değerlendirme Sempozyumu Bildirisi, Selçuk Üniversitesi, Konya.

OKTAY, A (Kış, 1993). *Okulöncesi Eğitim*, Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Anaokulu Öğretmenliği. Web: <http://e-kutuphane.egitimsen.org.tr/pdf/1490.pdf> 25Nisan 2010’ da alınmıştır.

ÖZAL, K. (2007). Suzuki Metodu. www.muzikegitimcileri.net adresinden 20.02.2012 tarihinde alınmıştır.

ÖZALP, M., N (2000). *Türk Musikisi Tarihi*, c.1, Milli Eğitim Yayınevi, İstanbul.

ÖZEN, N (2004). Çalgı Eğitiminde Yararlanılan Müzik Eğitimi Yöntemleri. *Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2), 57-63.

ÖZEN, N (1996). *Mavi Nota Müzik ve Sanat Dergisi*, 9(16), Trabzon.

ÖZPARLAK, Ö (2011). *Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Klarnet Eğitimcilerinin Klarnet Eğitiminin Sorunlarına İlişkin Görüşleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

ÖZTÜRK, G., F (2002). *Uluslararası Avrupa’ da ve Türk Cumhuriyetleri’ nde Müzik Kültürü ve Eğitimi Kongresi*, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Ankara.

PARASIZ, G (2001). *Türkiye’ de Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşlerine Göre Ana Çalgı Keman Eğitiminde Karşılaşılan Sorunların İncelenmesi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Erzurum.

PRATT, D (2007). Çocuklarda Müzikal Gelişim: Ses Aralığı, Melodi ve Ritim (çev. K. Özal). (Orijinal makalenin yayım tarihi, 1997). www.muzikegitimcileri.net ‘ adresinden 19.12.2010 tarihinde alınmıştır.

SAY, A (1985). *Müzik Ansiklopedisi*, c.4, Ankara.

SAY, A (1996). *Müzik Öğretimi*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.

SAY, A (2005). *Müzik Sözlüğü*, s. 357-358, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.

SAY, A (2006). *Müziğin Kitabı*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 3. Basım, Ankara.

SEVER, G (2005). *Erken Keman Eğitimi Veren Öğretmenlerin (5-7 YAŞ) Başlangıç Düzeyinde Sık Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

SÖZER, V. (1996). *Müzik, Ansiklopedik Sözlük*. s. 465, Remzi Kitabevi, İstanbul.

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, (2007). *Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Müzik Etkinlikleri 2*, Ankara.

TARMAN, S (2002). *Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Giriş Yetenek Sınavlarının Geçerlik ve Güvenirlilik Yönünden İncelenmesi ve Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Ankara.

TARMAN, S (2004, 7-14 Nisan). *Çoklu Zekanın Bir Boyutu: Müziksel Zeka*. 1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu Bildirisi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.

UÇAN, A (1995). *Mavi Nota Müzik ve Sanat Dergisi*, 16(7), Trabzon.

UÇAN, A (1997). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 2. Basım. Ankara.

UÇAN, A (2000). *İnsan ve Müzik, İnsan ve Sanat Eğitimi*, s.14, Evrensel Müzikevi Yayınları, Ankara.

UÇAN, A (2005). *İnsan ve Müzik İnsan ve sanat Eğitimi*, Evrensel Müzikevi Yayınları, Ankara.

UÇAN, A (2005). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum*, Evrensel Müzikevi, Genişletilmiş 3. Basım, Ankara.

USLU. M (2007). *Türkiye'de Çalgı Eğitiminin Yaygınlaştırılmasında ve Geliştirilmesinde Çok Sesli Müzik Eğitimi Görüşü*.

ÜRFİOĞLU, A (1989). *Bebeklik ve Okulöncesi Dönemde Müziğin Gelişimi ve Eğitimi*. Ya-pa Yayınları, İstanbul.

YAVUZ, S. *Erken Çocukluk Eğitiminin Önemi ve Türkiye’de Okulöncesi Eğitim*. Web: http://www.tavsiyedyorum.com/makale_1078.htm, 06 Mayıs 2011’ de alınmıştır

YÖRE, S (2004). Türkiye’ de Çocuk Müziği, *Çoluk Çocuk Dergisi*, 45, 38-41.

YÜKSEL, L.A (1996). *Türkiye’ de Erken Müzik Eğitimi Kurumları Olan Çocuk Korolarının Meslek Seçimine Etkileri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.

ZIV N., GOSHEN, M (2006) *The effect of ‘sad’ and ‘happy’ background music on the interpretation of a story in 5 to 6-year-old children*, Cambridge University Press.

ZENBAT, R (1998). *Okulöncesi Eğitim Kurumları, 0-6 Yaş Anne-Baba ve Çocuk Rehberi*, s.10-12, Beyaz Gemi Yayınları, İstanbul.

<http://tr.wikipedia.org/wiki/Keman>, 28 Nisan 2011’ de alınmıştır.

<http://www.resurgence.org/magazine/article2540-what-is-music.html>, 06.12.2011’ de alınmıştır.

http://www.muzikdersi.com/md/index.php?option=com_content&view=article&id=232:anaokulu-ve-muezik&catid=88:muezik-cocuk&Itemid=272 adresinden 03.12.2012 tarihinde alınmıştır.

<http://www.akilkupucocukevi.com/site/?erken-cocukluk-egitiminin-onemi-ve-turkiyede-okul-oncesi-egitim-pdg.-sevil-yavuz-gumus,12> adresinden 17.01.2012 tarihinde alınmıştır.

<http://www.ataturkdevrimleri.com/yazi-369-ataturkun-muzik-ile-ilgili-sozleri.html> adresinden 11 Nisan 2012 tarihinde alınmıştır.

EKLER

4-7 YAŞ BAŞLANGIÇ KEMAN EĞİTİMİNDE KULLANILAN METOTLARA YÖNELİK KEMAN EĞİTİMCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ

AÇIKLAMA

Değerli keman eğitimcisi,

Bu anket “4-7 Yaş Başlangıç Keman Eğitiminde Kullanılan Metotlara Yönelik Keman Eğitimcilerinin Görüşlerini” saptamak amacıyla, yapılan araştırmaya veri toplamak için hazırlanmıştır. Elde edilecek veriler sadece bu araştırma için kullanılacak olup vereceğiniz samimi ve doğru cevaplar araştırmanın güvenilirliğini ve geçerliliğini artıracaktır.

Anket iki bölümden oluşmaktadır.

İlk bölümde kişisel bilgilerle ilgili sorulara yer verilmiştir. Ankette verdiğiniz bilgiler sadece bu araştırmada kullanılacaktır ve kimliğinizi ortaya çıkaracak herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

İkinci bölümde ise “4-7 Yaş Başlangıç Keman Eğitiminde Kullanılan Metotlara Yönelik Keman Eğitimcilerinin Görüşleri’ne” yönelik sorulara yer verilmiştir.

Pelin ÖZKAN

**Gazi Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Yüksek Lisans Öğrencisi**

Kişisel Bilgiler**Cinsiyet:**

() Bay

() Bayan

Mezun Olduğunuz Okul:

() Konservatuar

() Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi

() Güzel Sanatlar Fakültesi

() Müzik Öğretmenliği Bölümü () Diğer

Mezuniyet Dereceniz:

() Lisans

() Yüksek Lisans

() Doktora

() Sanatta Yeterlilik

() Diğer

Unvanınız:

() Profesör

() Doçent

() Yrd. Doçent

() Öğretim Görevlisi

() Arş. Görevlisi

() Diğer

Deneyim Süresi:

() 1-5 yıl

() 6-10 yıl

() 11-15 yıl

() 16-20 yıl

() 20 yıldan fazla

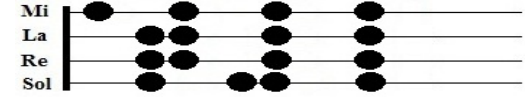
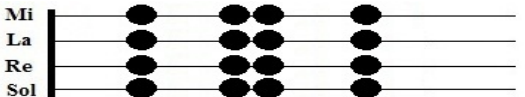
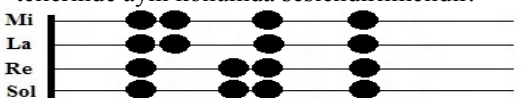
4-7 Yaş Başlangıç Keman Eğitiminde Kullanılan Metotlara Yönelik Keman Eğitimcilerinin Görüşleri

A- Biçim ve İçerik	Hiç	Az	Kısmen	Büyük Ölçüde	Tamamen
1- Metot, eğitmeniye kullanma konusunda rehberlik eden açıklamalara yer vermelidir.					
2- Metot, öğrenciye kazandırılan bilgi ve becerileri sınavı sorular kapsamalıdır.					
3- Metotta, temel müzik bilgilerinin öğrenilmesine yönelik çalışmalar olmalıdır.					
4- Metot, kemanın tanıtılmasına ilişkin bilgileri kapsamalıdır.					
5- Keman duruşu-tutuşu ve kemandan düzgün ses elde etmeye yönelik bilgilere yer verilmelidir.					
6- Metotta, görsel öğeler yer almalıdır. (resim, CD, renkli baskı vb.)					
7- Metotta, oyun ögesine yer verilmelidir.					

Diğer varsa belirtiniz.....

B- Yöntem	Hiç	Az	Kısmen	Büyük Ölçüde	Tamamen
1- Keman eğitimine, La telinde süreli/süresiz yay alıştırma ile başlanmalıdır.					
2- Keman eğitimine, Re telinde süreli /süresiz yay alıştırma ile başlanmalıdır.					
3- Keman eğitimine, boş tellerde pizzicato ile başlanmalıdır.					

Diğer varsa belirtiniz.....

C- Konumlandırma	Hiç	Az	Kısmen	Büyük Ölçüde	Tamamen
1- Birinci pozisyonda 1, 2, 3 ve 4. parmaklar, bütün tellerde doğal (naturel) konumda seslendirilmelidir. 					
2- Birinci pozisyonda 1, 2, 3 ve 4. parmaklar, bütün tellerde aynı konumda seslendirilmelidir. 					
3- Birinci pozisyonda 1, 2, 3 ve 4. parmaklar, tellerinde aynı konumda seslendirilmelidir. “sol-re” ve “la-mi” 					

Diğer varsa belirtiniz.....

D- Eşlik	Hiç	Az	Kısmen	Büyük Ölçüde	Tamamen
1- Piyano eşlikli alıştırılmalara yer verilmelidir.					
2- Keman eşlikli alıştırılmalara yer verilmelidir.					
3- Ritim eşlikli alıştırılmalara yer verilmelidir.					

Diğer varsa belirtiniz.....

E- Keman Metot Seçimi	Hiç	Az	Kısmen	Büyük Ölçüde	Tamamen
1- Bireysel özellikler dikkate alınmalıdır.					
2- Aranılan metoda kolay ulaşılabilinmelidir.					
3- Öğrencilerin algılama düzeyleri dikkate alınmalıdır.					

Diğer varsa belirtiniz.....

Aşağıdaki keman metotlarından kullandıklarınızı işaretleyiniz. (birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- ()Suzuki Violin School Vol. I
- ()Maia Bang Violin Method Part I
- ()Violin Fun Book for young students
- ()A Tune a Day for violin book I
- ()The ABC' s of Violin for absolute beginner book I
- ()I Can Read Music: a note reading book for violin students Vol. I
- ()Picture Yourself Playing Violin
- ()Stepping Stones
- ()The Fun Factory Violin Book

Diğer varsa belirtiniz.....

Aşağıdaki keman metotlarını tercih ettiğiniz önem sırasına göre numaralandırınız.

- ()Suzuki Violin School Vol. I
- ()Maia Bang Violin Method Part I
- ()Violin Fun Book for young students
- ()A Tune a Day for violin book I
- ()The ABC' s of Violin for absolute beginner book I
- ()I Can Read Music: a note reading book for violin students Vol. I
- ()Picture Yourself Playing Violin
- ()Stepping Stones
- ()The Fun Factory Violin Book

Diğer varsa belirtiniz.....

Ankete ayırdığınız zaman ve gösterdiğiniz ilgi için teşekkür ederim.